

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A
REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

METODIKA VYŠETŘOVÁNÍ VRAŽD

Autor práce: Anna Jablončíková, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: kombinované

Vedoucí práce: Ing. Bc. Petr Obdržálek

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce por. Ing. Bc. Petru Obdržálkovi, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd : bakalářská práce.* České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2017. 69 s. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Bc. Petr Obdržálek.

Klíčová slova: vražda, vyšetřování, ohledání místa činu, stopy, vyšetřovací verze

Tématem této bakalářské práce je metodika vyšetřování vražd. Bakalářská práce je konstruována jako metodická příručka, která může být nápomocna při vyšetřování tohoto druhu trestné činnosti nejen začínajícím kriminalistům, ale také policistům ze základních útvarů, kteří jsou zpravidla na místo činu vysláni jako první. Bakalářská práce se skládá ze 4 kapitol, které jsou dále členěné na podkapitoly a oddíly.

V první kapitole jsou popsány cíle a metody této bakalářské práce. V druhé kapitole je poté vymezena právní úprava trestného činu vraždy a rozebrána skutková podstata tohoto trestného činu. Třetí kapitola bakalářské práce rozebírá samotnou metodiku vyšetřování vražd. Ve čtvrté a páté kapitole jsou podrobně rozebrány dva případy objasněných vražd, které byly vyšetřovány Policií ČR, SKPV KŘP Středočeského kraje. Závěr práce obsahuje statistické grafy, které znázorňují počet spáchaných a objasněných vražd v období let 2008-2016 a strukturu spáchaných vražd v roce 2014, 2015, 2016.

ABSTRACT

JABLONČÍKOVÁ, A. *Methodology of Investigation of Murders : Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2017. 69 p. Supervisor : Ing. Bc. Petr Obdržálek.

Keywords: murder, investigation, crime scene investigation, evidence, investigative version

The scope of this thesis is the methodology of murder investigation. Bachelor thesis is intended as a methodological guide which may be helpful in investigation of this crime type. It is dedicated for criminology beginners but can be useful also for police officers of the main departments, who are usually sent as first investigators to the crime scene. The thesis consists of 4 chapters, which are further broken down into subsections and sections.

The first chapter describes the goals and methods of this thesis. The second chapter further defines the crime (especially murder) legislation and analyzes the merits of this crime. The third chapter of the thesis is focused exclusively on the methodology of murder investigation. The fourth and fifth chapters analyze all details of two murder cases that have been investigated by the Police of Czech Republic, OSKPV KŘP Central Region. The conclusion of this thesis contains statistical graphs to illustrate the quantities of committed and successfully solved murder cases in the period 2008-2016 and the structure of murders committed in year 2014, 2015, 2016.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Vražda	10
2.1 Znaky skutkové podstaty trestného činu	12
3 Metodik vyšetřování vražd.....	15
3.1 Obecně k vyšetřování trestného činu vraždy.....	15
3.2 Kriminalistická charakteristika trestného činu vraždy	16
3.2.1 Způsob páčání vražd.....	16
3.2.1.1 Třídění vražd podle stupně připravenosti	17
3.2.1.2 Způsob páčání vražd s ohledem na použití zbraně.....	19
3.2.1.3 Charakteristika vražd z hlediska způsobu usmrcení	20
3.2.1.4 Utajování vražd	21
3.2.2 Osobnost pachatele vraždy.....	22
3.2.3 Motiv pachatele	23
3.2.4 Osobnost oběti vraždy	24
3.3 Typické vyšetřovací situace	24
3.4 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování.....	26
3.5 Zvláštnosti prvotních vyšetřovacích a operativně pátracích úkonů	27
3.6 Prvotní opatření na místě činu	28
3.7 Postup na místě činu	29
3.8 Ohledání místa činu.....	30
3.8.1 Typické stopy.....	35
3.9 Ohledání těla mrtvoly	37
3.9.1 Zjištění totožnosti mrtvoly	38
3.9.2 Ohledání mrtvoly novorozeného dítěte.....	39
3.9.3 Je místo nálezu totožné s místem činu	39

3.9.4	Zjišťování místa činu, není-li totožné s místem nálezu	40
3.10	Vyšetřovací verze	40
3.11	Plánování a organizace vyšetřování	41
3.12	Specifika následných vyšetřovacích a operativně pátracích úkonů v rámci vyšetřování	41
3.12.1	Výslech	41
3.12.1.1	Zvláštnosti výslechu svědka.....	43
3.12.2	Pátrání po věcech.....	44
3.13	Zvláštnosti expertíz	44
4	Rozbor případu nalezeného mrtvého muže bez domova, který byl vyšetřován OSKPV KŘP Středočeského kraje.....	46
5	Rozbor případu usmrceného invalidního důchodce, který byl vyšetřován OSKPV KŘP Středočeského kraje.....	53
	Závěr	59
	Seznam použitých zdrojů	61
	Seznam zkratk	64
	Přílohy	65

Úvod

Tématem této bakalářské práce je Metodika vyšetřování vražd. Téma bylo vybráno s ohledem na vzrůstající agresi lidí, snižující se věkovou hranici pachatelů, počet páchaných trestných činů proti životu v posledních letech a stoupající brutálnost jejich provedení. Dalším důvodem výběru tohoto tématu bylo prohloubení si znalostí u úkonů, které s vyšetřováním vražd souvisejí (ohledání místa činu, ohledání těla mrtvoly, zvláštní způsoby dokazování).

Život člověka, je stejně jako zdraví člověka, považován za jednu z nejdůležitějších společenských hodnot, o čemž svědčí také umístění trestních činů proti životu a zdraví v trestním zákoníku. Vražda, která zaujímá v trestním zákoníku první místo ve výčtu všech trestných činů, je velmi nebezpečným a závažným trestným činem a zájem na objasnění tohoto trestného činu a potrestání pachatele je prioritou celé společnosti, neboť pachatelé takto závažných trestných činů jsou pro nás, jakožto společnost, velmi nebezpeční.

Pro efektivní vyšetřování a objasňování tohoto trestného činu byla v řadě odborné literatury zpracována metodika vyšetřování vražd, která je tvořena systematicky uspořádanými poznatky a doporučeními. Znalost této metodiky je důležitá nejen pro správný postup vyšetřovatelů, ale také policistů na základním útvaru, neboť pokud nebudou doporučení či postupy z jejich strany dodržovány, může to vést k pochybením, která mohou zapříčinit neobjasnění případu či neodsouzení pachatele.

Vyšetřování vražd je jednou z nejnáročnější a nejuznávanější prací v rámci Policie ČR, která přináší vyšetřovatelům řadu obtížných i nepříjemných situací, se kterými se musí potýkat. Pro objasnění trestného činu vraždy je důležitá zejména důkladnost, obezřetnost, rychlost a opatrnost vyšetřovatelů a dalších osob, které se na vyšetřování podílejí. Při vyšetřování vražd je nezbytné, aby se vyšetřovatelé nebo jiné osoby, které se na vyšetřování podílejí, zabývali detailně každou skutečností, která se jim podaří v rámci vyšetřování zjistit, neboť jakákoli skutečnost, které se může zprvu jevit jako nepodstatná, může nakonec vést k objasnění tohoto trestného činu a potrestání osoby pachatele.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Páchání vražd a jejich vyšetřování se stává čím dál více sledovaným tématem soudobé společnosti. Přispívá k tomu mj. i fakt, že jejich provedení bývá čím dál více brutálnější, v některých případech jsou páčány na úkor nepatrného materiálního zisku, pachatelé mají stále častěji zastoupení i mezi osobami mladšími osmnácti let a jedná se o případy sledované médii. S ohledem na závažnost trestného činu vraždy je nezbytné, aby vyšetřování probíhalo rychle a efektivně. Za tímto účelem byla vypracována metodika vyšetřování vražd. Cílem této bakalářské práce je rozebrat metodiku vyšetřování vražd a její jednotlivé postupy v obecné rovině. V bakalářské práci budou shrnuty jak teoretické, tak i praktické poznatky, které se týkají vyšetřování vražd. Při tvorbě bakalářské práce bude zejména užita metoda analýzy zákona č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku, zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním a kriminalistické metodiky vyšetřování vražd, kdy bude proveden rozbor trestného činu vraždy, její definice, způsoby páčání a také budou rozebrány postupy OČTŘ a to od přijetí oznámení až po vybrané zvláštnosti dokazování. Dále bude užita metoda analýzy statistických dat a analýza dvou spisových materiálů vyšetřovaných v rámci OSKPV KŘP Středočeského kraje. Druhá kapitola bakalářské práce se bude zabývat umístěním trestného činu vraždy v trestním zákoníku, definicí a rozbohem jednotlivých znaků skutkové podstaty tohoto trestného činu.

Třetí kapitola bakalářské práce bude zaměřena na samotnou metodiku vyšetřování vražd. V této kapitole bude pojímáno mimo jiné o kriminalistické charakteristice trestného činu vraždy, popisu charakteristických znaků osoby pachatele, charakteristice osoby oběti, typických vyšetřovacích situacích, postupech policejního orgánu od přijetí oznámení až po ohledání těla mrtvoly, typických stopách a o specifikách následných vyšetřovacích a operativně pátracích úkonů v rámci vyšetřování.

Ve čtvrté a páté kapitole bakalářské práce budou rozebrány dva případy vražd, které byly objasněny Policií ČR, OSKPV KŘP Středočeského kraje.

V závěru bakalářské práce poté rozepíší chyby, kterých se dopustili policisté při vyšetřování trestných činů vražd, a zmíním problémy, se kterými se setkávají vyšetřovatelé při vyšetřování. Závěr práce bude dále doplněn o statistické grafy.

2 Vražda

Vražda, která je definována dle trestního zákoníku jako úmyslné usmrcení jiného, je zcela právem nejen v České republice, ale i v mnoha dalších státech, označována za jeden z nejzávažnějších trestných činů. O tom, že je tento trestný čin brán jako jeden z nejzávažnějších, svědčí i výše trestní sazby, kterou je tento trestný čin sankcionován a která je stanovena u základní skutkové podstaty tohoto trestného činu odnětím svobody na deset až osmnáct let. Právo na život je řazeno mezi nejdůležitější základní lidská práva a jeho ochrana je zakotvena v ústavním zákoně č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. Listině základních práv a svobod. V druhé hlavě Listiny základních práv a svobod v prvním oddílu je ve článku 6 uvedeno:

„Každý má právo na život. Lidský život je hoden ochrany již před narozením. Nikdo nesmí být zbaven života. Trest smrti se nepřipouští. Porušením práv podle tohoto článku není, jestliže byl někdo zbaven života v souvislosti s jednáním, které podle zákona není trestné“.¹

Dle druhového neboli skupinového objektu je vražda řazena mezi trestné činy proti životu a zdraví. Tyto trestné činy jsou uvedeny v hlavě I. zvláštní části trestního zákoníku, přičemž dále jsou řazeny do pěti dílů. V dílu 1 jsou vyčteny trestné činy proti životu, do kterých jsou řazeny níže uvedené trestné činy:

- 1) Vražda § 140,
- 2) Zabití § 141,
- 3) Vražda novorozeného dítěte matkou § 142,
- 4) Usmrcení z nedbalosti § 143,
- 5) Účast na sebevraždě § 144.

Druhý díl tvoří trestné činy proti zdraví, třetí díl trestné činy ohrožující život nebo zdraví, čtvrtý díl trestné činy proti těhotenství ženy a v posledním pátém díle jsou vyčteny trestné činy související s neoprávněným nakládáním s lidskými tkáněmi a orgány, lidským embryem a lidským genomem.

¹ ČESKO, Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod. In : Sbírka zákonů, Česká republika, 1993, částka 1, s. 18. Dostupné také z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina/html>>.

Trestný čin vraždy je, jak již bylo výše zmíněno, popsán ve zvláštní části trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. a to konkrétně v ustanovení § 140. V prvním odstavci § 140 je uvedena základní skutková podstata tohoto trestného činu. Vražda, která je spáchána jednáním popsaným v ust. § 140 odst. 1, bývá také označována jako vražda prostá. Subjekt trestného činu vraždy je vyjádřen slovem „KDO“ - jedná se o subjekt obecný. K trestní odpovědnosti pachatele za trestný čin vraždy je vyžadováno úmyslného zavinění. Úmysl pachatele je v tomto případě nutné vztahovat jak k jednání, tak i k následku tohoto jednání. Z objektivní stránky jde o usmrcení živého člověka, přičemž trestní zákoník nerozlišuje, jakými prostředky či způsoby bylo usmrcení dosaženo.²

*„Ve druhém odstavci § 140 trestního zákoníku je poté uvedena kvalifikovaná skutková podstata tohoto trestného činu, neboť k naplnění této skutkové podstaty se vyžaduje usmrcení jiného s rozmyslem nebo po předchozím uvážení“.*³ Jan Chmelík označuje vraždu, jejíž skutková podstata je vyčtena v ust. § 140 odst. 2 TZ za vraždu kvalifikovanou nebo také úkladnou.⁴

Ve třetím odstavci § 140 trestního zákoníku je pak opětovně uvedena kvalifikovaná skutková podstata trestného činu vraždy. Vraždy, které jsou kvalifikovány ve třetím odstavci, bývají označovány jako vraždy za zvláště přitěžujících okolností. Jedná se o případy, kdy k jednání, jenž je uvedené v ust. § 140 odst. 1 nebo odst. 2 TZ, přistupuje naplnění zvláštních kvalifikovaných okolností.⁵ Jedná se o případy, kdy se pachatel dopustí vraždy na:

- a) *„dvou nebo více osobách,*
- b) *na těhotné ženě,*
- c) *na dítěti mladším patnácti let,*
- d) *na úřední osobě při výkonu nebo pro výkon její pravomoci,*
- e) *na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinností,*
- f) *na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,*

² CHMELÍK, J. a kol. *Trestní právo hmotné zvláštní část*, Praha, 2010, s. 34.

³ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 8.

⁴ CHMELÍK, J. a kol. *Trestní právo hmotné zvláštní část*, Praha, 2010, s. 35-36.

⁵ CHMELÍK, J. a kol. *Trestní právo hmotné zvláštní část*, Praha, 2010, s. 37.

- g) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
- h) opětovně,
- i) zvláště surovým nebo trýznivým způsobem nebo
- j) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch nebo ve snaze zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin nebo z jiné zavrženíhodné pohnutky“.⁶

Za trestný čin, který je kvalifikovaný podle ust. § 140 odst. 3 TZ může být uložen trest odnětí svobody na patnáct až dvacet let nebo trest výjimečný.⁷ Ve třetím odstavci je uvedena složitá skutková podstata TČ, tedy se jedná o skutkovou podstatu, která se vyznačuje pluralitou znaků. V tomto případě se jedná o alternativní SPTČ, kdy se nevyžaduje naplnění všech uvedených znaků. V ust. § 142 TZ je dále uveden trestný čin Vražda novorozeného dítěte matkou, kdy se jedná o skutkovou podstatu trestného činu, která je označována jako privilegovaná. Subjektem tohoto trestného činu může být jen matka dítěte - jedná se subjekt konkrétní.

Trestného činu vraždy novorozeného dítěte matkou se dopustí matka, která v rozrušení způsobeném porodem úmyslně usmrtí při porodu nebo bezprostředně po něm své novorozené dítě.⁸ Přihlíží se tedy k možnému rozrušení, které může být u matky vyvoláno porodem. Skutečnost, že matka jednala v rozrušení, musí být prokázána, přičemž se vychází ze znaleckého posudku znalce. Pokud není prokázáno, že by matka jednala v rozrušení, pak se podpůrně užíje ust. § 140 TZ, případně ust. § 141 TZ.⁹

2.1 Znaky skutkové podstaty trestného činu vraždy

Objektem trestného činu vraždy je zájem na ochraně lidského života. Při vyšetřování trestného činu vraždy je třeba se zabývat otázkou, jestli byl lidský život jediným objektem, proti kterému byl útok pachatele směřován, a zda nedošlo rovněž k porušení či ohrožení jiného zájmu chráněného zákonem.¹⁰ Zjištění objektu má velký význam pro stanovení odpovídající právní kvalifikace trestného činu. Pro vypracování

⁶ ŠÁMAL, P. a kol. *TZ II komentář*, Praha, 2010, s. 1295-1296.

⁷ ŠÁMAL, P. a kol. *TZ II komentář*, Praha, 2010, s. 1295.

⁸ ŠÁMAL, P. a kol. *TZ II komentář*, Praha, 2010, s. 1330.

⁹ CHMELÍK, J. a kol. *Trestní právo hmotné zvláštní část*, Praha, 2010, s. 39-40.

¹⁰ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 9.

metodiky vyšetřování a zjištění činu je důležitý předmět útoku, kterým je vždy určitá osoba.¹¹ Pokud dojde k nalezení těla mrtvolky a je známa její totožnost, je velký předpoklad, že bude případná vražda objasněna. Naopak malé procento úspěšnosti objasnění vražd je v případech, kdy není nalezeno tělo mrtvolky nebo pokud dojde k jeho nalezení, pak se jedná o případy, kdy ale není známa totožnost mrtvolky.

Objektivní stránka tohoto trestného činu zahrnuje jednání (tedy projev lidské vůle, odrážející se ve vnějším světě, který může mít jak formu konání, tak i formu opomenutí), dále následek (usmrcení člověka a způsob usmrcení) a nakonec příčinný vztah mezi jednáním a následkem - tzv. kauzální nexus.

V rámci vyšetřování trestného činu vraždy je důležité prokázat, že smrt osoby je násilného charakteru a přivodila jí cizí osoba a tímto jí odlišit od možné sebevraždy či přirozeného úmrtí.¹²

Subjektem trestného činu vraždy může být kterákoli fyzická osoba, která dovršila patnáctý rok svého věku a v době, kdy došlo ke spáchání tohoto činu, byla příčetná. Příčetnost není v zákoně nijak vymezena, v trestním zákoníku č. 40/2009 Sb. je definována pouze nepřičetnost a to v ust. § 26. V ustanovení tohoto paragrafu je uvedeno, že „*kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu nemohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný*“.¹³ Subjektem může dále být také spolupachatel či organizátor, návodce nebo pomocník (je třeba brát v úvahu akcesoritu účastenství). Pokud se jedná o případy vraždy novorozeného dítěte matkou podle ust. § 142 trestního zákoníku, pak se jedná o subjekt konkrétní, neboť tohoto trestného činu se může dopustit pouze matka novorozeného dítěte.

Subjektivní stránka - vražda je trestným činem úmyslným. Tedy jak vyplývá z ust. § 13 odst. 2 trestního zákoníku, k trestní odpovědnosti pachatele za tento trestný čin je vyžadováno úmyslné zavinění. Pro zdůraznění je tato skutečnost uvedena i přímo v daném ustanovení trestného činu vraždy § 140 TZ. „*Úmysl pachatele, byť eventuální, musí směřovat k usmrcení člověka*“.¹⁴ V rámci posuzování subjektivní stránky je nutné se zabývat především motivem pachatele, ale také dalšími objektivními okolnostmi, které

¹¹ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 9.

¹² STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 102.

¹³ ČESKO, Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, In *Sbírka zákonů*, Česká republika. 2009, částka 11, s. 358. Dostupné také z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#cast1>>.

¹⁴ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník II komentář*, Praha, 2010, s. 1300.

mohou nasvědčovat tomu, že pachatel se dopustil tohoto trestného činu úmyslně. Mezi tyto okolnosti můžeme zařadit například vedení a intenzitu útoku, jak se pachatel choval před činem a po jeho spáchání, jakou použil k usmrcení osoby zbraň. Dále je nezbytné se v některých případech zabývat zjišťováním okolností, které dokazují nebo vyvracejí možnou nutnou či krajní nouzi.¹⁵ Na základě výše uvedených skutečností je tedy zřejmé, že při vyšetřování vražd je důležité zjištění a prokázání:

- a) „Faktu vraždy,*
- b) Okolností vraždy,*
- c) Pachatele vraždy,*
- d) Zavinění,*
- e) Motivů a cíle,*
- f) Příčin a podmínek“.*¹⁶

¹⁵ STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 102-103.

¹⁶ STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 103.

3 Metodika vyšetřování vražd

3.1 Obecně k vyšetřování trestného činu vraždy

Vyšetřování vražd patří bezpochyby mezi jednu z nejuzávanějších prací policie. S ohledem na závažnost těchto trestných činů je nezbytně nutné již od prvopočátku vyšetřování řádně a pečlivě dokumentovat veškeré zjištěné skutečnosti a objasňovat tyto trestné činy s maximální obezřetností, neboť jakékoli pochybení může zapříčinit, že nedojde k objasnění skutku.

Aby bylo vyšetřování vražd úspěšné, je potřebné postupovat v souladu s určitými zásadami, pravidly a postupy a tyto dále kombinovat se získanými zkušenostmi a znalostmi vyšetřovatelů, kriminalistů, znalců a dalších osob, které se svou činností na vyšetřování vražd podílí. Metodika vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů - tedy i vražd, je řazena do zvláštní části kriminalistické vědy, jejímž cílem je poslopně uspořádat již zjištěné poznatky a na základě těchto zjištěných poznatků vytvořit vhodný postup při vyšetřování určitých druhů kriminalisticky relevantních událostí.¹⁷

Metodická doporučení k vyšetřování trestných činů proti životu (tedy i vražd) jsou sestavena tak, aby je bylo možné využít, s přihlédnutím ke specifickým zvláštnostem případu, při objasňování veškerých případů násilné smrti a pohřešování osob, při nichž jako jedna z možných vyšetřovacích verzí může být možnost, že mohlo dojít k vraždě.¹⁸ Do zkonstruované metodiky vyšetřování vražd jsou řazeny níže uvedené trestné činy:

- 1) Vražda podle ust. § 140 TZ,
- 2) Usmrcení z nedbalosti podle ust. § 143 TZ,
- 3) Vražda novorozeného dítěte matkou podle ust. § 142 TZ,
- 4) Zabití podle ust. § 141 TZ,
- 5) Účast na sebevraždě podle ust. § 144 TZ,
- 6) Trestné činy proti zdraví (V těchto případech se uvedená metodika použije tehdy, pokud v rámci spáchaného trestného činu této kategorie dojde k úmrtí oběti. Jedná

¹⁷ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 11.

¹⁸ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 219.

se například o TČ Ublížení na zdraví podle ust. § 146 odst. 4 TZ, Těžké ublížení na zdraví podle ust. § 145 odst. 3 TZ),

- 7) Loupež podle ust. 173 TZ (jedná se však pouze o případy, kdy je tímto trestným činem způsobena smrt oběti),
- 8) Dle metodiky vyšetřování vražd je postupováno také v případech prověřování podezřelých úmrtí, kterými jsou sebevraždy a náhlá úmrtí, bez zjevné příčiny smrti.

3.2 Kriminologická charakteristika vražd

Kriminologickou charakteristikou trestného činu vraždy se rozumí popis kriminologicky relevantních vlastností tohoto trestného činu, které mohou mít vliv na proces tvorby stop nebo samotný proces poznání trestného činu.¹⁹ Kriminologická charakteristika trestného činu tedy zahrnuje popis způsobů páchaní trestného činu vraždy a dále je zaměřena na osobnost oběti TČ vraždy, osobnost pachatele TČ vraždy a motiv, který vedl pachatele ke spáchání tohoto trestného činu.²⁰

3.2.1 Způsob páchaní trestného činu vraždy

Způsoby páchaní vražd vznikají vlivem mnohých faktorů, které charakterizují nejen objektivní situaci, při které došlo ke spáchání vraždy, ale také charakterizují osobu pachatele - ze způsobu spáchání vraždy je možné usuzovat, jak je pachatel znalý, jaké má vlastnosti, dovednosti atd.²¹ U způsobu páchaní vražd jsou rozlišovány znaky obecné a specifické. Obecnými znaky jsou takové znaky, které vykazuje většinu způsobů páchaní. Znaky, které jsou typické pouze pro určitý způsob páchaní vražd, jsou označovány jako znaky specifické. Podle různých hledisek je možná typizace způsobů páchaní, přičemž pro metodiku vyšetřování vražd jsou nejvýznamnější tato kritéria:

- a) Zda pachatel k usmrcení osoby použil zbraň,
- b) Jaký je charakter mechanismu usmrcení,
- c) Jaký je stupeň připravenosti vraždy,
- d) Jakým způsobem byla vražda utajena.²²

¹⁹ STRAUS, J. a kol., *Kriminologická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 16.

²⁰ STACH, J. *Metodika vyšetřování vražd*, Praha, 2005, str. 15.

²¹ STRAUS, J. a kol., *Kriminologická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 85.

²² JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 12.

Podle těchto aspektů je možné rozlišovat např. vraždy předem připravované, vraždy nepřipravované, vraždy spáchané se zbraní či beze zbraně atd.

3.2.1.1 Třídění vražd podle stupně připravenosti

Podle toho, zda ze strany pachatele docházelo k přípravným jednáním, se vraždy dělí na předem připravované a nepřipravované. Nepřipravovanými vraždami jsou takové případy, kdy pachatel zrealizuje útok nebo vražedný útok ihned poté, co se rozhodne svou oběť usmrtit, případně zrealizuje takový útok krátce poté. Do této kategorie jsou rovněž řazeny i případy, kdy úmysl pachatele usmrtit jinou osobu vznikne dávno před tím, než dojde k útoku na oběť, ale nečiní žádné přípravné úkony.²³ „Ve většině případů se jedná o vraždy páchané v afektu, ke kterým dochází při emočně vypjatých situacích, jako jsou hádky, rodinné spory, rvačky atd., kdy při těchto situacích pachatel svým neadekvátním jednáním neúměrně reaguje na nějaký podnět“.²⁴ Shora uvedené jednání je charakteristické pro pachatele, kteří jsou pod vlivem alkoholu nebo kteří jsou pod vlivem omamných a psychotropních látek, jsou psychicky narušení, příp. psychopatičtí. Mezi znaky, které jsou charakteristické pro nepřipravované vraždy, jsou řazeny tyto:

- 1) Jedná se o vraždy, k jejichž spáchání nejsou užity zbraně, případně jsou k jejich provedení užity předměty, které byly pachatelem nalezeny na místě činu, jako například cihla, kovová trubka - ve většině případů zůstane tato zbraň na místě činu,
- 2) Ke spáchání vraždy dochází za pro pachatele nepříznivých podmínek (např. přítomnost svědků),
- 3) Vyšetřování tohoto typu vražd bývá pro kriminalisty podstatně jednodušší, než je tomu u vražd předem připravovaných, neboť pachatel nemívá připravené alibi (jedná se zejména o případy, kdy je pachatel dopaden a vyslýchán krátce po spáchání činu) a pokud kriminalista vede výslech takticky, pak je možné, se dopracovat ke sdělení jejich pravdivé výpovědi,
- 4) Pachatelé, kteří spáchají nepřipravenou vraždu, se velmi často ke spáchání činu doznají, případně sami spáchání vraždy nahlásí,

²³ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 219.

²⁴ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 12.

- 5) Pachatelé nepřipravovaných vražd zpravidla znají svou oběť - jedná se zejména o vraždy mezi manželi, dětmi a jejich rodiči, příp. jde o vraždy v restauračních zařízeních nebo jejich okolí, kde jsou osoby pod vlivem alkoholu.²⁵

Vraždy předem připravované se vyznačují zpravidla promyšleností jednání pachatele, důsledností, důmyslností, a plánovitostí jejího provedení a utajováním.²⁶ Na rozdíl od vražd nepřipravovaných, pachatel, který se rozhodne usmrtit jinou osobu, toto neučiní krátce poté, co se k usmrcení jiného rozhodne, ale snaží se nejprve si vytvořit dobré podmínky pro to, aby vraždu spáchal snadno a aby ji co nejlépe utajil. Příprava k vraždě spočívá například ve vytipování osoby oběti a pozorování způsobu jejího života, výběru místa, které je vhodné pro spáchání vraždy, výběru vhodné doby k jejímu spáchání (pachatel může dlouhodobě sledovat svou oběť, aby věděl, po jaké trase tato pravidelně chodí, jaká jsou v okolí této trasy vhodná místa k usmrcení, jaký je zde pohyb lidí nebo jaké je zde např. osvětlení a zda se v blízkosti nachází nějaká místa, kde se zdržují lidé atd.), dalším přípravným jednáním je promyšlení a zajištění alibi, opatření či příprava zbraně, provádění opatření ke znemožnění identifikace pachatele či oběti (pachatel si pořídí paruku, brýle, masku na obličej, po spáchání vraždy mrtvolu např. polije benzínem a zapálí, polije kyselinou atd.), důkladné naplánování likvidace stop, naplánování jednání osoby pachatele po spáchání vraždy a vytvoření vhodných podmínek pro tuto následnou činnost (přistavení vozidla poblíž místa činu, aby po usmrcení oběti tuto mohl odvést na jiné předem vymyšlené místo, vykopání díry v zemi, pro následné ukrytí mrtvoly atd.)²⁷

Stejně jako vraždy předem nepřipravené i vraždy předem připravené mají své charakteristické znaky. Těmito jsou:

- a) K předem připravovaným vraždám dochází za okolností, které jsou ve prospěch pachatele, ale jsou nepříznivé pro následné vyšetřování (vražda je spáchána na odlehlém místě, nejsou přítomni žádní svědci),
- b) U určitých druhů vražd hrozí nebezpečí, že se pachatel dopustí vražedného útoku opakovaně (loupežné vraždy, vraždy se sexuálním motivem),

²⁵ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J.. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 219.

²⁶ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J.. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 220.

²⁷ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J.. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 220.

- c) Ke spáchání vraždy je užitá zbraň, kterou si pachatel předem zajistí či přizpůsobí a tuto po usmrcení z místa činu odnáší,
- d) Pachatel si předem promyslí svou lživou výpověď, případně činí kroky k zajištění nepravdivého alibi,
- e) Pachatel i po spáchání vraždy činí úkony, jejichž cílem je utajení jeho jednání.²⁸

V případě existence výše uvedených skutečností je možné dovozovat, zda se jednalo o zabití, vraždu prostou či vraždu spáchanou s rozmyslem.

3.2.1.2 Způsob páchaní vražd s ohledem na použití zbraně

Další možné třídění vražd podle způsobu páchaní vyplývá z toho, zda pachatel použil k usmrcení své oběti zbraň nebo zda usmrtil osobu beze zbraně. Skutečnost, zda pachatel užil či neužil k usmrcení jiné osoby zbraň, je velmi důležitá zejména pro zjištění mechanismu vzniku stop na těle oběti. Podle této skutečnosti dělíme vraždy na vraždy spáchané se zbraní a vraždy spáchané beze zbraně.²⁹ Zbraní se rozumí, pokud z jednotlivého ustanovení trestního zákona nevyplývá něco jiného, jakýkoli předmět, kterým je možné učinit útok proti tělu důraznějším.³⁰ Ke spáchání vraždy bývá nejčastěji použit bodnořezný nástroj, střelná zbraň či zbraň sečná. Často jsou vraždy také páchany užitím tupých předmětů (kladivo, trubka, dřevěná tyč, majzlík atd.). V některých případech pachatel používá jako zbraň řemeny, oděvní svršky, kabely, dráty, bezpečnostní pás (jedná se zejména o případy, kdy je oběť pachatelem uskracena), příp. jiné předměty - cihla, skleněný popelník, půllitr.

Použití zbraně pachatelem je možné usuzovat ze stop, které jsou zanechány na místě činu. Z těchto stop, které byly zjištěny či zajištěny na místě činu, je možné zjistit vlastnosti a znaky, které mohou vést k individuální identifikaci zbraně, jíž byla vražda spáchaná, nebo alespoň k určení její skupinové identifikace. Použití zbraně může mít také velký význam pro zjištění bližších informací o pachateli tohoto trestného činu a o jeho vlastnostech (na zbrani mohou zůstat otisky prstů, krev pachatele).³¹

Jestliže pachatel k usmrcení jiné osoby užije například jed (tedy osobu otráví) nebo svou oběť utopí, zardousí, umlátí rukama a nohama či svou oběť usmrtí údery hlavy

²⁸ STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 87-88.

²⁹ MUSIL, J. a kol., *Metodika vyšetřování jednotlivých druhů TČ*, Praha, 1992, s. 18.

³⁰ ČESKO, Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, In *Sbírka zákonů*, Česká republika, 2009, částka 11, s. 381. Dostupné také z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#cast1>>.

³¹ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 13-14.

o tvrdý a pevný předmět, jedná se o vraždy spáchané beze zbraně.³² Jedním z nejznámějších případů vražd páchaných beze zbraně je případ manželů Stodolových (Stodola usmrcoval své oběti tak, že je rdousil rukama).

3.2.1.3 Charakteristika vražd z hlediska způsobu usmrcení

Podle mechanismu usmrcení oběti pachatelem, jsou v odborné literatuře rozlišeny čtyři základní faktory usmrcení:³³

- **fyzikální** (tento způsob usmrcení je dále rozdělován na mechanické - utopení oběti, střelné rány, sečné rány, bodné rány, udušení oběti, dále tepelné - k usmrcení oběti je užito vysokých či naopak velmi nízkých teplot, a poslední rozdělení tvoří usmrcení oběti způsobené elektrickým proudem a radioaktivním zářením,
- **chemické a fyzikálně chemické způsoby** (těmito způsoby usmrcení je například podání jedu oběti, podání léku oběti - známým je případ heparinového vraha Petra Zelenky, který byl jakožto nemocniční pracovník odsouzen za 7 vražd a 10 pokusů o vraždu, které měl spáchat tím, že pacientům v bezvědomí vpravoval do těla velké dávky heparinu, přestože tento lék nebyl pacientům předepsán, čímž došlo k vykrvácení pacientů),³⁴
- **biologické způsoby** (jedná se např. o případy, kdy pachatel ponechá svou oběť, která je odkázaná na jeho pomoc bez stravy - malé dítě, samostatně nepohyblivá osoba),
- **psychické a jiné faktory.**

Při každém ze shora uvedených způsobů usmrcení oběti vznikají určité typické stopy. Znalost těchto stop je nezbytná pro správné určení příčiny smrti oběti.

Zjištění příčiny smrti, stejně jako vytvoření představy o tom, jaký byl způsob usmrcení oběti a jakým způsobem došlo ke vzniku jednotlivých poranění oběti, je předmětem expertizy z oboru soudního lékařství.³⁵

³² STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 88.

³³ STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 90.

³⁴ KUČERA, T. *Příbuzní oběti heparinového vraha se opět soudí s nemocnicí o miliony* [online]. 13. 10. 2016 [cit. 2017-03-07]. Dostupné z WWW: <http://hradec.idnes.cz/soud-s-nemocnici-kde-pracoval-heparinovy-vrah-zelenka-pfe-/hradec-zpravy.aspx?c=A161013_124917_hradec-zpravy_the>.

³⁵ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 221.

3.2.1.4 Utajování vražd

V řadě případů se pachatel vraždy snaží své jednání utajit. Pokud se pachatel rozhodne učinit opatření k utajení vraždy, může to mít pro pachatele jisté výhody, ale na druhé straně také nevýhody. Utajením vraždy může pachatel docílit toho, že nebude odhalen, případně k jeho odhalení dojde dlouhou dobu po spáchání činu, avšak nevýhodou je, že v důsledku provádění opatření k utajení vraždy mohou vznikat nové stopy a pachatel riskuje možnost, že bude na místě činu nebo v jeho bezprostřední blízkosti dopaden, neboť se na místě činu zdržuje podstatně déle.³⁶

K utajování vraždy pachatel přistoupí zpravidla tehdy, jestliže jej netlačí čas a pro utajení si vybírá spíše způsoby, které nejsou fyzicky a časové náročné. Opačný způsob utajení volí pachatelé v určitých specifických případech, zejména pokud jsou v blízkém vztahu k oběti (např. manžel, rodič) nebo má úzký vztah k místu činu (chata u jezera, kterou si pachatel pronajímá) a je tedy velký předpoklad, že jakmile bude mrtvola nalezena, bude řazen mezi podezřelé osoby.³⁷

Mezi nejčastější způsoby, kterými se snaží pachatelé utajit vraždu, jsou řazeny:³⁸

- **přemístění mrtvoly na jiné místo** (pachatel přemístí usmrcenou oběť na jiné místo např. do lesa, neobývaného domu, studny, aby tak znesnadnil nalezení mrtvoly, příp. aby jí přemístil na místo, se kterým nebude spojován - tedy nebude řazen mezi podezřelé osoby),
- **ukrytí mrtvoly** (pachatel se snaží ukryt mrtvolu, aby do jejího nalezení získal čas pro přípravu nepravdivého alibi, dále aby mohl ukryt či zničit vražednou zbraň, příp. aby mohl odstranit vzniklé stopy či důkazy, které by mohly vést k usvědčení jeho osoby jako pachatele - spálení zakrváceného oblečení, vyhození vražedné zbraně do řeky),
- **zahlázení stop** (po spáchání činu se pachatel snaží odstranit stopy, u nichž se domnívá, že by jej z tohoto činu mohly usvědčit),
- **předstírání náhlé, nenásilné smrti** (pachatel se snaží zinscenovat situaci tak, aby to vypadalo, že osoby zemřela přirozenou smrtí např. v důsledku vysokého věku, zdravotního stavu - zde je možné opětovně zmínit případ manželů

³⁶ STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 91.

³⁷ MUSIL, J. a kol., *Metodika vyšetřování jednotlivých druhů TČ*, Praha, 1992, s. 19.

³⁸ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 222-223.

Stodolových, kteří usmrtili v průběhu 1 roku 8 lidí ve věku 62-81 let. Téměř ve všech těchto případech se nejprve vycházelo z toho, že se jedná o náhlá úmrtí, neboť oběti Stodolových trpěli zdravotními potížemi),³⁹

- **předstírání nešťastné náhody** (dle zranění usmrčené oběti se pachatelé snaží situaci zinscenovat tak, že osoba zemřela např. po pádu ze schodů nebo budovy, který zapříčinila sama oběť),
- **předstírání nutné obrany** (Pachatel předstírá, že byl osobou napaden a v důsledku obrany tuto osobu usmrtil. V rámci předstírání vytváří stopy, které by při útoku skutečně vznikly – např. si způsobí různá zranění),
- **předstírání sebevraždy** (sebevraždy se vyznačují řadou znaků, které jsou shodné i pro vraždy. Proto je důležité zjistit, zda osoba např. měla důvod spáchat sebevraždu a věnovat pozornost skutečnostem, kdy se na místě nenacházejí stopy, které pokud by osoba spáchala sebevraždu, pak by se na místě nacházely),
- **předstírání jiného motivu** (jedná se např. o případy, kdy manžel usmrtí svou manželku a následně situaci naaranžuje tak, aby to vypadalo, že byla usmrcena jinou osobou, která měla sexuální nebo loupežný motiv - roztrhá jí oblečení, odcizí jí šperky, poškodí trezor atd.),
- **ztěžování zjištění identity mrtvoly, opatřování falešných důkazů** (pachatel odcizí oběti doklady, aby byla podstatně snížena její identifikace, v ojedinělých případech ze stejného důvodu znetvoří pachatel oběti část těla- zpravidla obličej),
- **rozčlenění mrtvoly či její zničení**

3.2.2 Osobnost pachatele vraždy

Součástí kriminalistické charakteristiky trestného činu vraždy jsou i poznatky získané o osobě pachatele. Uvedené poznatky jsou získávány prostřednictvím kriminologických výzkumů a tyto potvrzují i dlouhodobé kriminální statistiky.⁴⁰

Z výsledků kriminologických výzkumů vyplývá, že trestného činu vraždy se dopouštějí převážně mladí lidé, ve věku do 35 let. Často se jedná o osoby, které ve velkém množství požívají alkoholické nápoje, jejich vzdělání je na nízké úrovni

³⁹ JEDLIČKA, M. *Jaroslav Stodola a Dana Stodolová* [online], poslední aktualizace 30. 10. 2016, [cit. 2017-03-07]. Dostupné z WWW: <<http://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>.

⁴⁰ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň 2015, s. 224.

a velké zastoupení mají osoby, které trpí slabomyslností. Velké zastoupení mají také osoby psychopatické a to zejména ty osoby, které mají sklony k agresivnímu chování a nezdrženlivosti.⁴¹

Z hlediska pohlaví jsou pachatelé spíše muži. Dále je z kriminologických výzkumů patrné, že vražd se dopouštějí spíše osoby rozvedené či svobodné než osoby ženaté nebo vdané. U pachatelů vražd, které mají sexuální motiv, je velkým problémem to, že pokud nejsou včas dopadeni, stávají se z nich ve většině případů sérioví vrazi. Typická pro tuto skupinu pachatelů je citová nevyzrállost, nízká úroveň rozumových schopností a chlad. Pachatelé sexuálně motivovaných vražd se často cítí méněcenní a trpí sexuálními dysfunkcemi či deviacemi (např. mají potíže s erekcí při běžném pohlavním styku, vzrušuje je pohlaví styk s nehybnými osobami).⁴²

3.2.3 Motiv pachatele

Zjištění motivu je významné pro určení následného vyšetřovacího postupu. Pokud kriminalisté motiv pachatele trestného činu vraždy zjistí, mohou si odpovědět na mnoho otázek - např. jaký měl pachatel důvod ke spáchání vraždy, co jej k usmrcení jiné osoby vedlo atd. Zjištění motivu pachatele má velký význam jak pro určení správné právní kvalifikace jeho jednání, tak i při rozhodování o výši trestu. Existuje celá řada motivů, které vedou pachatele ke spáchání vraždy, přičemž tyto motivy je možné třídit na:

- Motivy ziskové (jedná se o případy, kdy je vražda spáchána za účelem získání majetkového prospěchu),
- Motivy vycházející z konfliktů v mezilidských vztazích (např. vraždy z nenávisti, vraždy ze žárlivosti),
- Motivy krycí (jejich cílem je uniknutí pachatele od trestní odpovědnosti - např. usmrcení svědka),
- Motivy sexuální,
- Motivy z útrpnosti,
- Motivy likvidační (pachatel se chce zbavit osob, které se s ním podílely na spáchání jiné trestné činnosti, chce se zbavit konkurence atd.),
- Motivy politické,

⁴¹ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 15.

⁴² KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 224.

- motivy rasové, národnostní a náboženské nesnášenlivosti.⁴³

3.2.4 Osobnost oběti vraždy

Osobou oběti trestného činu se zabývá nauka, která se nazývá viktimologie. Z viktimologických výzkumů vyplývá, že vyjma vražd na objednávku, je u většiny vražd oběť s pachatelem v příbuzenském či blízkém vztahu. Tuto skutečnost potvrzují i kriminalistické statistiky.⁴⁴ Významnou roli pro objasňování vražd má také chování osoby, z níž se stala oběť, před spácháním vraždy a v jejím průběhu. V některých případech oběť sama vyvolá situaci, na základě které pachatel začne na oběť útočit - typickým příkladem této situace jsou případy, kdy oběť osobu pachatele veřejně ponižuje, zesměšňuje jí, slovně jí napadá. V případě vraždy se může stát obětí jakákoli osoba.⁴⁵

3.3 Typické vyšetřovací situace

Na základě informací, které jsou zjištěny z podnětu k zahájení trestního stíhání či informací, které jsou zjištěné v průběhu vyšetřování, si policejní orgán vytyčuje vyšetřovací situace.

Typickými vyšetřovacími situacemi, které vznikají při zahájení vyšetřování, jsou tyto:

- **Zjištěné skutečnosti důvodně nasvědčují tomu, že je dáno podezření ze spáchání vraždy, avšak oběť chybí** - v tomto případě se jedná o případy, nezvěstných nebo pohřešovaných osob. Zahájení vyšetřování je podmíněno oznámením o pohřešování určité osoby nebo nahlášením nezvěstnosti osoby, přičemž musí existovat skutečnosti, které poukazují na to, že osoba mohla být násilně usmrcena. Skutečností, která může poukazovat na to, že osoba mohla být násilně usmrcena, je např. existence stop, ze kterých možné násilné usmrcení těchto osoby vyplývá. Dalšími skutečnostmi, ze kterých může vzejít podezření, že došlo ke spáchání vraždy, může být nezjištění důvodu ke spáchání sebevraždy, nezjištění důvodu pro možnou utajenou změnu bydliště

⁴³ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 225.

⁴⁴ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 16.

⁴⁵ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 225.

nebo skutečnost, že ze strany pohřešované či nezvěstné osoby nedošlo k žádným opatřením, která by značila, že osoba odešla z vlastního rozhodnutí (nevezala si s sebou oblečení, peníze, doklady, platební karty). Vyšetřování tohoto druhu případů je velmi obtížné, neboť chybí tělo oběti, které je důležitým zdrojem informací. V těchto případech je důležité, aby policejní orgán již v prvopočátku postupoval velmi důkladně a zajistil možné důkazy, které by následně mohly do budoucna pomoci při identifikaci oběti.

- **Zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že byla spáchána vražda a je nalezena mrtvola nebo její část** - u těchto případů je nutné rozlišit, zda je či není známa totožnost mrtvoly. Pokud nedojde ke zjištění identity mrtvoly, pak zpravidla zůstává vražda neobjasněná. Jednou z možností, jak může policejní orgán zjistit totožnost oběti, je z dokladů, které má oběť u sebe. Další možností je poznání oběti jejími příbuznými nebo známými, příp. může být totožnost oběti zjištěna procesem kriminalistické identifikace. Vyšetřovací situace je také rozdílná u případů, kdy bylo sděleno obvinění proti určité osobě a kdy je pachatel neznámý. Pokud je obviněný znám, vznikají odlišně vyšetřovací situace podle postoje, který obviněný k obvinění zaujal - vyšetřovací situace tedy bude jiná, jestliže se pachatel k vraždě přiznává a jeho přiznání koresponduje se zjištěnými skutečnostmi nebo pokud pachatel spáchání činu zapírá. V obou případech je nezbytně nutné, pokud obviněný nevyužije svého práva a ve věci neodmítne vypovídat, tohoto detailně vyslechnout a jeho výpověď řádně zadokumentovat.⁴⁶

*„Na základě detailně provedeného výslechu je totiž možné po srovnání se získanými důkazy v průběhu vyšetřování zjistit pravdivost tvrzení obviněného“.*⁴⁷ Jestliže nebyl pachatel zjištěn, pak je vyšetřovací situace závislá na množství a hodnotě informací, které umožňují vymezit možné podezřelé osoby a v rámci tohoto okruhu natipovaných osob následně stanovit určitou osobu, u níž je důvodné podezření, že se vraždy dopustila.⁴⁸

⁴⁶ STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 99-101.

⁴⁷ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 17.

⁴⁸ STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 101.

3.4 Zvláštnosti podnětů k vyšetřování

Vyšetřování vražd bývá zpravidla zahájeno poté, co je dán podnět, ze kterého vyplývá důvodné podezření, že došlo ke spáchání trestného činu.⁴⁹ Typickými podněty, které vedou k zahájení procesu vyšetřování, jsou:

- *„Oznámení o nalezení těla mrtvoly, na kterém jsou patrné známky násilné smrti nebo nalezení částí mrtvoly,*
- *Oznámení vraždy svědkem události,*
- *Oznámení pohřešování osoby (existují okolnosti, ze kterých je zřejmé, že mohlo dojít k usmrcení osoby),*
- *Oznámení vraždy samotným pachatelem (pachatel situaci psychicky nezvládne, má výčitky svědomí),*
- *Oznámení od pracovníků zdravotnických služeb (ošetření osoby se závažným zraněním, u něhož je zřejmé, že bylo zapříčiněno jinou osobou),*
- *Operativní zjištění nebo zjištění policie v souvislosti s výkonem služby nebo při vyšetřování jiné trestné činnosti“.*⁵⁰

Ve většině případů je vražda nahlášena prostřednictvím telefonu. Důležitým úkolem policisty, při přijetí tohoto oznámení, je co možná nejdůkladněji vytěžít oznamovatele a to tak, aby získal odpovědi na 7 základních kriminalistických otázek. Existují - li pochybnosti, že je oběť skutečně mrtvá, je v první řadě potřeba ihned zajistit lékařskou pomoc. Pokud je v průběhu oznámení zjištěno, že oznamovatel viděl násilné usmrcení oběti, pak je nezbytné jej vytěžít k tomu, kde došlo ke spáchání smrtícího útoku, v jaké vzdálenosti od místa činu byl, zda něco zaslechl, co konkrétně viděl a zda dokáže popsat osobu pachatele - jaké měl oblečení, zda měl nějaká zvláštní znamení (tetování, piercing), popis postavy atd.⁵¹ Policista, který komunikuje s oznamovatelem, musí brát zřetel na možné rozrušení oznamovatele v důsledku nalezení mrtvoly nebo v důsledku zahlédnutí násilného usmrcení oběti. Proto by policista měl být při komunikaci s oznamovatelem co nejvíce empatický a měl by oznamovatele uklidňovat. Jakmile policista prvotně vytěží oznamovatele, zaznamená si jeho osobní údaje (jméno, příjmení,

⁴⁹ KONRÁD, Z. a kol. *Metodika vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů*, 3. nezměněné vydání, Praha, 1999, s. 69.

⁵⁰ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 17.

⁵¹ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005 s. 324-325.

datum narození) a telefonní kontakt, neboť je nezbytné, aby byl co nejdříve od telefonického nahlášení uvedené skutečnosti vyslechnut.

3.5 Zvláštnosti prvotních vyšetřovacích a operativně pátracích úkonů

Při stanovení prvotních vyšetřovacích a operativně pátracích úkonů vychází policejní orgán z informací, které jsou mu známy - tedy z informací, na základě kterých došlo k vytyčení vyšetřovacích situací. Počáteční vyšetřovací a operativně pátrací úkony se lehce odlišují v případě, kdy není nalezeno tělo oběti, ale některé zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin proti životu, a v případě, že bylo nalezeno tělo mrtvoly, které vykazuje znaky po násilné smrti.⁵²

Pokud z podnětu k vyšetřování vyplývá, že se mohla pohřešovaná osoba stát obětí vraždy, pak jsou prvotními vyšetřovacími a operativně pátracími úkony výslech oznamovatele a osob, které jsou pohřešované osobě blízké, dále se provedou opatření k vypátrání pohřešované osoby nebo její mrtvoly a dále policejní orgán provede ohledání bydliště pohřešované osoby, pracoviště této osoby a nebytových prostor, které pohřešovaná osoba užívala. Policejní orgán také podle totožných identifikačních znaků porovná mrtvoly, které byly zaevidované v policejních evidencích poté, co došlo k pravděpodobnému zmizení pohřešované osoby, prověří korespondenci a provede šetření ke zjištění majetkových poměrů pohřešovaného.⁵³

Při provádění výslechu osoby, která dala podnět k vyšetřování, stejně tak jako při výslechu blízkých osob pohřešované osoby, je důležité brát v potaz fakt, že kdokoli z těchto osob může stát za zmizením oběti, proto je nezbytné, aby policejní orgán důkladně prověřil pravdivost informací zjištěných při výslechu uvedených osob. Důležité je také ověřit pravdivost jejich alibi a zjistit jejich vzájemné vztahy s pohřešovanou nebo neznámou osobou.⁵⁴ Výslech policejní orgán zaměří tak, aby zjistil o pohřešované osobě co nejvíce informací, které by mohly vést k jejímu vypátrání - např. kde a kdy byla tato osoba naposledy viděna, zda se osoba zmínila, že by měla někam odejít (mohla mít plánovanou návštěvu u lékaře, známých), zda měla nějaké finanční problémy, zda měla problémové vztahy s nějakými osobami, u jaké firmy byla zaměstnána, s kým se stýkala ve volném čase, zda existují místa, ke kterým by měla

⁵² STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 104-105.

⁵³ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 18.

⁵⁴ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 18.

nějaký vztah (např. chata v horách, kde by osoba trávila v minulosti ráda volný čas, místa, na která by chodila relaxovat v době svého psychického vyčerpání atd.), zda měla nějaké zdravotní problémy, zda užívá nějaký dopravní prostředek (možno po tomto dopravním prostředku vyhlásit pátrání).

Podnětem, který může vést k provádění těchto opatření, mohou být zjištěné stopy po zápase pohřešované osoby s jinou osobou, nález velkého množství krve, z něhož je možné usuzovat, že osoba zřejmě zemřela, nález opuštěného dopravního prostředku, který osoba užívala nebo odchod osoby s velkým množstvím peněz na pracovní schůzku.⁵⁵ Policejní orgán zahájí opatření operativně pátrací povahy, směřující k vypátrání pohřešované osoby či její mrtvoly, bezprostředně poté, co zjistí informace na základní, shora popsané otázky. Prvotně se tato opatření dělají v místě bydliště pohřešované osoby a v místě, na kterém byla osoba naposledy spatřena. Pokus nejsou tato opatření úspěšná, tedy nedojde k vypátrání osoby či její mrtvoly v uvedených místech, pak se provádění operativně pátracích opatření rozšíří i na další místa, která vyplývají z výsledků oznamovatele nebo blízkých osob, příp. místa, která byla zjištěna operativně pátrací činností policistů.

V případech, kdy je nalezena mrtvola a zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že došlo ke spáchání trestného činu proti životu, pak jsou prvotními úkony ohledání místa, kde byla mrtvola nalezena a místa činu (pokud je odlišné než místo nálezů a je zjištěné), ohledání těla mrtvoly nebo její části, zjišťování totožnosti mrtvoly, soudně lékařská expertiza, výslech oznamovatele, příbuzných a blízkých osob a pátrání po osobě pachatele, je-li předpoklad, že by se mohl nacházet v blízkosti místa nálezů mrtvoly a mohl by být dopaden.⁵⁶

3.6 Prvotní opatření na místě činu

Po přijetí oznámení je zpravidla na místo vyslána hlídka základního útvaru Policie ČR. Úkolem této hlídky je ověřit pravdivost přijatého oznámení a vyhodnotit situaci dle skutečností zjištěných na místě. Je nezbytné, aby se policisté řídili určitými zásadami, aby nedošlo k poškození či znehodnocení vzniklých stop. Prvotně je úkolem vyslané hlídky zjistit, zda je oběť skutečně mrtvá. Pokud nedošlo k usmrcení osoby, přivolá hlídka na místo rychlou zdravotnickou službu (dále jen RZS) a do doby než tato dorazí na místo,

⁵⁵ STACH, J. *Metodika vyšetřování vražd*, Praha, 2005, s. 43.

⁵⁶ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň 2015, s. 230-232.

poskytne oběti první pomoc. Po příjezdu pracovníků RZS je důležité, aby je hlídka upozornila, že se na místě musí pohybovat opatrně, aby jejich pohybem na místě činu nebyly znehodnoceny nebo poškozeny vzniklé stopy a vznikalo z jejich strany co nejméně stop nových.⁵⁷ Současně s poskytováním první pomoci, pokud je na místě, je dalším důležitým úkolem hlídky zajištění místa nálezu oběti příp. místa činu a stanovení cesty, kterou budou jak policisté, tak další oprávněné osoby přistupovat.

V rámci zajištění místa činu a zabránění vstupu nepovolaných osob na toto místo, policista využívá svého oprávnění, které je zakotveno v ust. § 43 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR. V tomto je mj. uvedeno, že vyžaduje-li to splnění konkrétního úkolu policie, je policista oprávněn přikázat každému, aby po nezbytnou dobu nevstupoval na policistou určené místo, přičemž k ohrazení nebo vyznačení určeného místa může být použit technických prostředků.⁵⁸

Před příjezdem výjezdové skupiny hlídka, která se nachází na místě, zjistí totožnost osob, které se na místě nacházejí, informují o zjištěných skutečnostech operačního důstojníka a pokud je zřejmé, že ke spáchání činu došlo krátce před příjezdem hlídky Policie ČR a dá se předpokládat, že by se pachatel mohl nacházet v blízkosti a mohl by být dopaden, zajistí pronásledování pachatele. Za místo činu odpovídá až do příjezdu výjezdové skupiny a jeho převzetí velitel hlídky, která na místo přijede jako první. S ohledem na trestní sazbu spadá trestný čin vraždy do věcné příslušnosti OSKPV KŘP, tedy pokud skutečnosti nasvědčují tomu, že došlo ke spáchání tohoto trestného činu, pak je na místo vyžádána výjezdová skupina místě příslušného krajského ředitelství Policie ČR.

3.7 Postup na místě činu

Vyslaná výjezdová skupina si po svém příjezdu případ od hlídky základního útvaru převezme. Vedoucí výjezdové skupiny, kterým je zpravidla vyšetřovatel, zjistí od hlídky veškeré jimi zjištěné informace a seznámí se s tím, jaká je situace na místě a místo si předběžně prohlédne. Jakmile zjistí základní informace, tyto vyhodnotí a rozhodne o dalším postupu. Rozhodne, jak velký prostor bude zajištěn před vstupem nepovolaných osob a pro zajištění dodržení tohoto zákazu zpravidla požádá uniformovanou hlídku o součinnost. Výjezdová skupina dále může v rámci součinnosti

⁵⁷ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005 s. 326.

⁵⁸ VANGELI, B. *Zákon o policii ČR. Komentář*. Praha, 2009, s. 176-177.

požádat o provedení určitých úkonů hlídku místně příslušného základního útvaru (příp. hlídky sousedních obvodních oddělení, pokud je to nezbytné). Vedoucí výjezdové skupiny dále ostatním členům výjezdové skupiny příp. dalším policejním hlídkám, které jsou přítomny na místě, rozdělí úkoly, které je nutné provést.⁵⁹ Těmito úkoly jsou např. provedení ohledání místa činu, zajištění stop, šetření v blízkosti místa činu (zjišťování existence kamerového systému, vytěžování osob žijících či pohybujících se v blízkosti místa činu atd.)

Před provedením samotného ohledání místa činu je potřeba se zabývat možností nasazení služebního psa z důvodu možného pátrání po pachateli. Dále je také potřeba vyhodnotit, zda jsou podmínky na místě činu vhodné pro zajištění pachových stop.⁶⁰

*„Případné použití služebního psa a zajišťování pachových stop musí být prováděno přednostně, aby nedocházelo ke zbytečné kontaminaci těchto stop pachy přítomných osob“.*⁶¹

Poté se přistoupí k samotnému ohledání místa činu, které provádí kriminalistický technik společně s vedoucím výjezdové skupiny, kterým bývá zpravidla vyšetřovatel. Vedoucí výjezdové skupiny je plně odpovědný za důsledné a pečlivě provedené ohledání místa činu a zajištění vzniklých stop.

Pokud se na místě nachází více svědků události, pak je důležité tyto osoby od sebe oddělit, aby nemohlo docházet k jejich vzájemnému domlouvání. Výjezdová skupina v součinnosti s hlídkami základních útvarů, pokud jsou o součinnost výjezdovou skupinou požádány, provede v blízkosti místa činu co nejdůkladnější šetření, aby bylo zjištěno co nejvíce informací k vyšetřované události.⁶² Veškeré poznatky, které výjezdová skupina a další povolované hlídky Policie ČR v rámci svého šetření v blízkosti místa činu zjistí, poté shrnou do úředních záznamů, které tedy mj. obsahují totožnosti svědků události a dalších osob, které byly v souvislosti s vyšetřovaným případem vytěženy, kontaktní údaje na tyto osoby a souhrn informací, které byly vytěžením osob a provedeným šetřením zjištěny.

3.8 Ohledání místa činu

⁵⁹ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005 s. 327-328.

⁶⁰ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 20.

⁶¹ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005 str. 328.

⁶² JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 20.

*„Ohledáním se rozumí kriminalistická metoda, kterou se na základě bezprostředního pozorování zjišťuje, zkoumá, hodnotí a dokumentuje materiální situace nebo stav objektů, které mají vztah k prověřované události, k jejímu poznání a získání důkazů i dalších informací, které jsou důležité pro trestní řízení“.*⁶³

Ohledání místa činu, které je řazeno mezi neodkladné procesní úkony, provádí policejní orgány v souladu s ust. § 113 trestního řádu. Ohledání místa činu je velmi důležitým úkonem, neboť orgánům činným v trestním řízení pomáhá učinit si představu o tom, co se na místě činu stalo, jaký byl možný průběh události, z jakého důvodu k události došlo a za jakých podmínek. Účelem ohledání místa činu je možné zjištění odpovědí na základní kriminalistické otázky, tedy např. kdo a jaký čin spáchal, kde a kdy k činu došlo, z jakého důvodu k činu došlo, jakým způsobem byl čin spáchán atd.) Důkladným a kvalitně provedeným ohledáním místa činu mohou policisté zjistit informace, které mohou vést ke zjištění osoby pachatele a jeho následnému usvědčení.

Ohledání je tedy policejním orgánem prováděno s cílem zjistit a zajistit vzniklé stopy, věcné důkazy a související informace, vypátrat a usvědčit pachatele tohoto činu, získat informace pro vytváření vyšetřovacích verzí, zjistit jaký byl motiv pachatele ke spáchání činu, zjistit a objasnit mechanismus vzniku a průběhu události.⁶⁴

Ohledání místa činu je možné dělit dle druhu na prvotní (místo činu je ohledáváno poprvé), opětovné (např. v případech, kdy nebylo možné dokončit prvotní ohledání místa činu z důvodu nevhodných podmínek nebo pokud prvotní ohledání nebylo provedeno důkladně) a doplňující. Ohledání místa činu má své taktické zásady, které jsou děleny na zásady základní a zásady specifické. Mezi základní zásady je řazena aktivnost, rychlost, objektivnost a úplnost.

Mezi specifické zásady jsou řazeny tyto:

- Ohledání je vedeno jediným pracovníkem (zpravidla vedoucím výjezdové skupiny, příp. velitelem hlídky, který následně odpovídá za kvalitu provedeného ohledání),
- Ohledání je neodkladným úkonem (ohledání místa činu je nutné provést bezprostředně poté, co bylo zjištěno, že došlo k události, která má být předmětem

⁶³ CHMELÍK, J. *Ohledání místa činu*, 2. přepracované vydání, Praha, 1999, s. 4.

⁶⁴ CHMELÍK, J. *Ohledání místa činu*, 2. přepracované vydání, Praha, 1999, s. 5.

prověřování, neboť s odstupem času může dojít např. ke znehodnocení vzniklých stop),

- Ohledání je neopakovatelným úkonem (Opakování ohledání v praxi je možné, nicméně vypovídá o nekvalitně provedeném ohledání. Opakování ohledání snižuje informační a následně i důkazní váhu ohledání jako celku)
- Nezastupitelnost ohledání.⁶⁵

Ohledání místa činu je realizováno ve třech etapách, v první řadě se provádí orientační ohledání, následně detailní ohledání a poslední etapou je závěrečná fáze ohledání. Účelem první fáze ohledání tj. orientačního ohledání je vymezení prostoru, na němž bude ohledání provedeno, určení, jakým konkrétním postupem bude ohledání provedeno, stanovení výchozího bodu měření, vyhodnocení, zda na místo bude potřebné přivolat další složky IZS, psouvoda, znalce atd. Na místě činu je při orientačním ohledání nezbytné dodržovat základní postupy a zásady, zejména s ničím nemanipulovat (výjimkou jsou případy, kdy je to nezbytně nutné), ničeho se nedotýkat (výjimkou je zjišťování zdravotního stavu oběti nebo nezbytné odstranění překážek), zjišťovat skutečnosti pouze pozorováním, nejíst, nepít a nekouřit.⁶⁶

Druhou fází ohledání je detailní neboli podrobné ohledání. Podrobné ohledání provádí zpravidla velitel výjezdové skupiny společně s kriminalistickým technikem. Vedoucí výjezdové skupiny může k provedení tohoto úkonu pověřit i člena výjezdové skupiny. V rámci vyšetřování vražd jsou při ohledání používány zejména tyto základní způsoby ohledání:

- Koncentrický způsob (ohledání je prováděno spirálovitě, přičemž policista postupuje od okraje ohledávaného místa k jeho středu),
- Excentrický způsob (ohledání je prováděno rovněž spirálovitě, ale v opačném směru - tedy od středy po okraj ohledávaného místa),
- Rajónový způsob (při použití tohoto způsobu ohledání dochází k rozčlenění určitého místa na menší sektory, které jsou poté postupně ohledávány shora uvedenými způsoby - tento způsob ohledání se využívá zejména při ohledání členitého prostoru),
- Frontální (v tomto případě je ohledání realizováno formou rojnice - využívá se např., je-li nalezena mrtvola na rozsáhlém poli a je třeba zjistit, zda pachatel

⁶⁵ CHMELÍK, J. *Ohledání místa činu*, 2. přepracované vydání, Praha, 1999, s. 11-13.

⁶⁶ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 21.

při odchodu z místa činu neodhodil vražednou zbraň, zakrvácené oblečení či jiné předměty, které by jej mohly usvědčit jako pachatele).⁶⁷

Výběr vhodného způsobu ohledání provádí policista, který bude realizovat ohledání místa činu a to na základě konkrétních okolnostech případu.

Cílem detailního ohledání je:

- Popsat přístupové cesty k objektu, který je předmětem ohledání, včetně charakteristiky stop a věcí, které se na přístupové cestě nachází a popisu jejich umístění,
- Popsat členění objektu, který je předmětem ohledání, objekty, které se nachází v těsné blízkosti objektu, který je předmětem ohledání, příp. popsat, zda je ohledávaný objekt z vnější části nějakým způsobem zabezpečen (např. zda je venkovní prostor monitorován kamerovým systémem, zda je pozemek objektu oplocen - pokud ano, jaká je výška oplocení, zda jsou okna a dveře zabezpečeny mřížemi atd.),
- Popsat blízké okolí ohledávaného objektu (popis pozemku - velikost a stav, rozmístění rostlin - stromy, keře, přístupových cesty na pozemku - povrch, délka, umístění),
- Popsat veškeré části ohledávaného objektu (popis dveří - materiál, poškození, zajištění, délka a šířka chodeb, povrchy podlah, osvětlení, popis oken - včetně uvedení, zda jsou uzavřená, poškozená, popis jednotlivých místností a popis předmětů umístěných v těchto místnostech - nábytek, obrazy, věci umístěné v nábytku, včetně popsání umístění těchto věcí, popis umístění a jednotlivých poškození zabezpečovacích mechanismů, popis a umístění stop zjištěných uvnitř nebo vně objektu,
- Ohledání těla oběti - mrtvoly (jakého je osoba pohlaví, jakého je přibližně věku, v jaké poloze se nachází, jaké je vysoká, detailní popis jejího oblečení, detailní popis celého těla oběti - včetně popisu zjištěných zranění, stop, které se na těle nacházejí) – ohledání těla oběti se provádí za přítomnosti soudního znalce – soudního lékaře, který bude následně provádět pitvu,
- Popis prostoru, který se nachází v bezprostřední blízkosti těla mrtvoly (popis stop a předmětů, které se nachází v blízkosti těla mrtvoly,

⁶⁷ CHMELÍK, J. *Ohledání místa činu*, 2. přepracované vydání, Praha, 1999, s. 22.

- Charakteristika ohledávaného volného terénu,
- Charakteristika a umístění věcných důkazů (předměty, které byly užity ke spáchání činu nebo předměty, které byly nalezeny na místě činu a je předpoklad, že se spáchaným činem souvisí - je třeba řádně tyto věci pojmenovat, popsat jejich tvar, velikost, identifikační znaky - výrobní číslo, barvu, poškození a místo, kde byly nalezeny).⁶⁸

Aby mohly být stopy zjištěné v rámci ohledání použity v trestním řízení jako důkazy, je potřeba každou tuto stopu označit číslem, provést její fotodokumentaci a následně stopu při dodržení určitých zásad zajistit. Zajištěnou stopu je dále třeba odpovídajícím způsobem patřit popiskem - uvést o jaký druh stopy se jedná, co je touto stopou, číselné označení stopy a uvedení přesného místa nálezu. Shodným způsobem musí být následně stopy, které byly zajištěné a zajištěné na místě činu, zadokumentovány v písemném protokolu o ohledání místa činu. Fotodokumentaci na místě činu provádí kriminalistický technik.⁶⁹ Fotodokumentaci, kterou kriminalistický technik v průběhu ohledání místa činu pořídí, se dle rozsahu záběru rozlišují níže uvedené základní druhy dokumentačních fotografií:⁷⁰

- **fotografie orientační** (Účelem této fotografie je fixace místa vyšetřované události s prostředím, které se nachází v okolí tohoto místa. Zachycuje tedy např. sousední domy, parkoviště, na němž je odstaveno vozidlo s mrtvolou, možné trasy, po kterých pachatel na místo činu přišel a odešel),
- **fotografie přehledná** (tato fotografie fixuje na rozdíl od fotografie orientační pouze místo činu, tato fotografie zachycuje první pohled na místo činu),
- **fotografie polodetailní** (tato fotografie zachycuje nejdůležitější detaily na místě činu s předměty, které jsou v bezprostřední blízkosti těchto detailů),
- **fotografie detailní** (tato fotografie zachycuje samostatně nejrůznější detaily na místě činu např. stopy, přičemž tyto jsou zadokumentovány s přiloženým měřítkem).

Ve třetí etapě ohledání místa činu dochází k vyhodnocení ohledání, důkladnému zajištění stop, dokončení dokumentace ohledání místa činu a dále tato etapa zahrnuje zajištění převozu těla. Vedoucí výjezdové skupiny - zpravidla vyšetřovatel, v této fázi

⁶⁸ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005, s. 45-47.

⁶⁹ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 22.

⁷⁰ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005, s. 64-66.

ohledání místa činu učiní rozhodnutí, zda bude objekt zajištěn proti vstupu nepovolaných osob (pro provedení následné rekonstrukce na místě činu), případně zda zůstane objekt volně přístupný.⁷¹

O provedeném ohledání místa činu je následně sepsán tzv. protokol o ohledání místa činu a z informací zachycených v náčrtku je vypracován plánec. U takto závažné trestné činnosti, bývá rovněž pořizována videodokumentace. Dále je možno dokumentovat místo činu dle rozhodnutí vedoucího výjezdové skupiny i za pomoci fotogrammetrie. Protokol o ohledání místa činu je členěn na tři části - úvodní, popisnou a závěrečnou. V úvodní části je uvedeno např. kdo provádí ohledání, kdy bylo ohledání zahájeno, na jakém místě bylo ohledání prováděno, jaké byly podmínky při ohledání. V popisné části je popsáno samotné ohledání a v závěrečné části jsou popsány zjištěné a zajištěné stopy, provedená fotodokumentace, přítomnost psovoda (pokud nebyl přítomen, pak je zde uvedeno odůvodnění, proč nebyl psovod na místo povolán) a další skutečnosti.

Místo, na kterém byla mrtvola nalezena, však nemusí být zároveň místem trestného činu. K závěru, zda je místo nálezu také místem činu, je možné dojít na základě skutečností zjištěných při ohledání.

Skutečnosti, které mohou poukázat na fakt, že místo, kde byla mrtvola nalezena, není místem, kde k činu došlo, jsou:

- Absence stop po zápasu, je-li předpoklad, že se oběť mohla při útoku pachatele bránit,
- Zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že s mrtvolou bylo manipulováno,
- Absence krevních stop na místě, kde byla mrtvola nalezena,
- Částečné nebo úplné ukrytí těla mrtvoly,
- Přítomnost stop, které poukazují na přemístování osoby (stopy po vlečení oběti, stopy po dopravních prostředcích).⁷²

3.8.1 Typické stopy

Pojem kriminalistická stopa je chápán jako jakákoli změna na místě kriminalisticky relevantní události, ať již ve vědomí člověka nebo v materiálním

⁷¹ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005, s. 47.

⁷² CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005, s. 331.

prostředí, která je v příčinné souvislosti s touto událostí a která je zjistitelná, zajistitelná a vyhodnotitelná.⁷³

Kriminalistické stopy mají velkou váhu nejen z hlediska kriminalistické techniky ale také taktiky. Ze stop, které byly zjištěné a zajištěné na místě činu, mohou být zjištěny informace, které mohou mít podstatný vliv na objasnění případu. Kriminalistické stopy mohou např. poskytnout informace vedoucí ke zjištění osoby pachatele, dále mohou poskytnout informace k identifikaci předmětu, kterým byla stopa vytvořena, nebo mohou poskytnout informace o schopnostech a dovednostech pachatele či dalších osob, které se na spáchání činu podílely, nebo mohou poskytnout informace o tom, zda se oběť bránila atd.⁷⁴

Při vyšetřování vražd se kriminalisté setkávají s velkým množstvím stop. Ve většině případů se jedná o stopy materiální. Tyto stopy kriminalisté nenachází jen na místě činu, ale také na místě, kde došlo k nalezení těla oběti - tedy mrtvoly, na jejím těle, oblečení, na nástroji, kterým pachatel oběť usmrtil, oděvu a těle pachatele nebo spolupachatele.⁷⁵

Nejčastěji se kriminalisté při vyšetřování vražd setkávají se stopami biologickými (krevní stopy, části kostí, vlasy, chlupy). Jedná se zejména o stopy pocházející z těla oběti, které mohou být následně přeneseny na tělo nebo oblečení pachatele (např. krev oběti, která potřísnila tělo a oblečení pachatele v důsledku silného úderu oběti do oblasti hlavy). Stejně důležité jsou také biologické stopy, které pachatel zanechá na těle oběti nebo jejím oblečení nebo které pachatel přenesení na materiální nosiče, které jsou umístěny v okolí (krev pachatele na rukách oběti v důsledku její obrany před útokem pachatele, kusy kůže pod nehty oběti, k jejichž přenesení došlo rovněž v důsledku obrany oběti).⁷⁶ Krevní stopy, které patří do této kategorie stop, jsou rozdělovány na krevní kaluže, krevní stružky, krevní stříkance a krevní kapky.

Dalšími typickými stopami, se kterými se kriminalisté v rámci vyšetřování trestných činů proti životu setkávají, jsou mikroskopy, stopy balistické, které jsou typické pro vraždy, při kterých pachatel použil k usmrcení oběti střelnou zbraň, stopy

⁷³ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 23.

⁷⁴ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005, s. 85.

⁷⁵ KONRÁD, Z. PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 226.

⁷⁶ JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*, Absolventská práce, Holešov, 2015, s. 23.

trasologické, věcné a v neposlední řadě také stopy, které vznikly na těle oběti v důsledku násilného působení pachatele (škrábance, zlomeniny, rány).

Při vyšetřování vražd se kriminalisté dále setkávají se stopami paměťovými, které mají rovněž důležitou roli. Paměťové stopy vznikají ve vědomí osob, které sledují průběh spáchání vraždy nebo i jen některou z částí průběhu.⁷⁷ Vysoké kvality bývají paměťové stopy, které vznikají ve vědomí osoby, která skutek spáchala.

3.9 Ohledání těla mrtvoly

Hlídka Policie České republiky, která je na místo vyslána jako první, po svém příjezdu zjišťuje prioritně zejména stav oběti, tedy zda oběť žije či nikoli. Pokud je zjištěno, že osoba vykazuje známky života, pak jí hlídka poskytne první pomoc a přivolá RZS. Zde je důležité zmínit, že smrt člověka může konstatovat pouze lékař.⁷⁸ Existují však i případy, kdy je smrt člověka patrná z posmrtných změn (tělo je již ve značném stádiu rozkladu, osoba utrpěla zranění, která nejsou slučitelná se životem- oddělená hlava od zbytku těla, nízká tělesná teplota těla, viditelné posmrtné skvrny na těle).

Ohledání těla mrtvoly musí být provedeno velmi důkladně a jeho účelem je zjištění odpovědí na následující otázky:

- Došlo k úmyslnému usmrcení osoby, spáchala tato osoba sebevraždu nebo zemřela v důsledku nešťastné náhody?
- Co smrt oběti zapříčinilo?
- Jakým způsobem byla vražda provedena a za jakých okolností došlo k jejímu spáchání?
- Jsou na těle oběti nějaké stopy, které by zde zanechal pachatel?
- Kdo je pachatelem vraždy a co jej k jejímu spáchání vedlo?
- Jaký byl motiv vraždy s ohledem na mechanismus smrtelných poranění?⁷⁹

Detailnímu ohledání těla mrtvoly předchází její fotografické zadokumentování kriminalistickým technikem. Pořízená fotodokumentace zachycuje nejen tělo oběti, ale

⁷⁷ KONRÁD, Z. PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 226.

⁷⁸ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005, s. 32.

⁷⁹ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005, s. 31-32.

také místo, kde došlo k nálezu mrtvoly. Při ohledání těla mrtvoly se v první řadě ohledává a popisuje poloha zemřelé oběti, ve které se nachází, dále poté její oblečení, předměty, které jsou umístěny v oděvu oběti, předměty nalezené na jejím těle, stopy násilí na těle mrtvoly a prostor, který se nachází jak v bezprostřední blízkosti těla oběti, tak i prostor vzdálenější. Tělo mrtvoly je zpravidla ohledáváno směrem od hlavy k dolním končetinám, přičemž na počátku se ohledání těla mrtvoly provádí v poloze, v níž se nachází a teprve následně je s tělem manipulováno.

V odborné literatuře je doporučený následující postup při prohlídce těla mrtvoly:

- *„Postava, stav a barva pokožky,*
- *Mrtvolné příznaky,*
- *Jednotlivé části těla, přičemž se postupuje v pořadí hlava, obličej, krk, hrudník, břicho, záda, ruce, nohy a důležité tělesné znaky (např. srostlé prsty, nápadné vady těla),*
- *Zvláštní pozornost je věnována pohmožděninám, zraněním, jizvám, tetováním, apod.,*
- *U mrtvol neznámé totožnosti je potřebné věnovat pozornost všemu, co přispěje k jejich identifikaci“.*⁸⁰

3.9.1 Zjištění totožnosti mrtvoly

Zjištění totožnosti oběti je důležitým úkolem policejního orgánu, neboť pokud je známa totožnost oběti, je možné zjišťovat k této osobě informace, které mohou vést až k vypátrání osoby pachatele (pokud je osoba ztotožněna, je možné vyslechnout blízký okruh lidí, se kterými byla v kontaktu, a od těchto zjistit, s kým měla konflikty, co mohlo vést k tomu, že se stala obětí atd.) Zjištění totožnosti oběti má tedy velký význam pro objasnění případu. Pokud není totožnost mrtvoly zjištěna na místě - není u ní nalezen žádný doklad, který by prokazoval její totožnost ani není poznána žádným ze svědků události, pak přistoupí policejní orgán k provádění opatření, která mohou vést ke zjištění totožnosti nalezené oběti. Do těchto opatření je řazeno zajištění předmětů, které se nacházejí v oděvu oběti nebo na jejím těle v době, kdy je prováděno ohledání, dále vytěžení policejních evidencí, vyhlášení pátrání po totožnosti nalezené mrtvoly, zajištění biologického materiálu z těla oběti, pro možné provedení analýzy DNA,

⁸⁰ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005, s. 35.

provedení otisků prstů oběti a jejich následné srovnání v databázi AFIS, fotodokumentace poupraveného obličej oběti a její zveřejnění prostřednictvím médií.⁸¹

3.9.2 Ohledání mrtvoly novorozeného dítěte

Tělo zemřelého novorozeného dítěte se ohledává totožným způsobem jako tělo jakékoli jiné mrtvoly. Vychází se tedy ze stejných postupů a zásad, které již byly popsány v kapitole 3.9, která pojednávala obecně o ohledání mrtvoly. Při posuzování zda se jedná o novorozené dítě či nikoli je důležitým ukazatelem pupeční šňůra a výskyt sýrového mazu. Při ohledání těla mrtvoly novorozeného dítěte je důležité důkladně popsat stav, ve kterém se pupeční šňůra nachází (délka, velikost lůžka, pokud je zajištěno).

3.9.3 Je místo nálezu totožné s místem činu?

Touto skutečností je třeba se zabývat již při samotném ohledání místa nálezu mrtvoly. Z řad případů posledních let je totiž zřejmé, že pachatelé se často snaží zbavit těla oběti a to tím způsobem, že jí např. odvezou na místo, které není běžně navštěvované veřejností, vykopou v zemi díru, do které jí uschovají, zabetonují jí do základů domu, připevní k ní závaží a vhodí jí do řeky. Často tedy dochází k tomu, že místo nálezu těla oběti není místem, kde došlo ke spáchání činu.

Odpověď na tuto otázku může zodpovědět celá řada skutečností:

- Absence stop po zápase, lze-li předpokládat, že se oběť mohla při útoku pachatele bránit,
- Zjištění manipulace s tělem oběti,
- Částečné nebo úplné ukrytí oběti,
- Přítomnost stop po dopravních prostředcích či vlečení oběti na místě nálezu,
- Absence krevních stop na místě, kde byla mrtvola nalezena.⁸²

Pokud je zjištěna v průběhu ohledání některá z výše uvedených skutečností, je důležité, aby následný postup byl velmi obezřetný, a byla provedena řádná dokumentace. Skutečnost, že s tělem oběti bylo manipulováno, je možné určit z polohy

⁸¹ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005, s. 329-330.

⁸² CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005, s. 331.

oběti, ve které se nacházela v době jejího nalezení, umístění posmrtných skvrn, směru vyteklé krve a v souvislosti s posmrtnou ztuhlostí.

3.9.4 Zjišťování místa činu, není- li totožné s místem nálezu

Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že místo nálezu těla oběti není totožné s místem činu, je prioritním úkolem policistů provést co nejrychleji opatření ke zjištění totožnosti mrtvoly a provádět šetření ke zjištění místa, kde se oběť zdržovala a pohybovala krátce předtím, než zemřela. Dalším nezbytným úkolem je zjištění osob, které se před smrtí oběti zdržovali v její blízkosti. Na základě těchto šetření může být zjištěno nejen místo, kde došlo ke spáchání činu, ale také mohou být zjištěny informace směřující vypátrání osoby pachatele. Pokud dojde k vypátrání místa, kde skutečně došlo k vraždě osoby, policejní orgán toto místo důkladně ohledá a to dle postupů a v souladu se zásadami, které již byly popsány v podkapitole zvané ohledání místa činu.⁸³

3.10 Vyšetřovací verze

Informace, které byly zjištěny policejním orgánem v počátku vyšetřování z provedeného ohledání místa činu, ohledání těla oběti, výslechu osob a prvotního šetření v okolí místa činu, místa nálezu mrtvoly, si kriminalisté vytváří určité domněnky, které jsou nazývány vyšetřovací verze. Kriminalisté si v průběhu vyšetřování vytyčují tolik verzí, kolik je reálně možných.

U vyšetřování vražd se většinou vytyčuje 3-5 vyšetřovacích verzí.⁸⁴ Každou z vyšetřovacích verzí, kterou si kriminalisté vytyčí, musí důkladně prověřit. Jednotlivé verze prověřují kriminalisté souběžně. Jejich stanovení je podkladem pro vytvoření plánu úkonů, které je nutné provést, stanovení doby, do které má být úkon proveden a určení osoby, která je za provedení úkonu odpovědná. Rozlišují se vyšetřovací verze obecné a dílčí.

V policejní praxi se nejčastěji setkáváme s těmito dílčími verzemi:

- Verze, které jsou stanovené na základě informací zjištěných o situaci na místě činu, o samotném místě činu a dále ze stop zde zjištěných,

⁸³ CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*, Plzeň, 2005, s. 335.

⁸⁴ STACH, J. *Metodika vyšetřování vražd*, Praha, 2005, s. 47.

- Verze, které jsou stanovené na základě způsobu páčání a způsobu utajení vraždy,
- Verze, které jsou vytyčeny na základě informací zjištěných o oběti.⁸⁵

Vyšetřovací verze, které si kriminalisté vytyčí, jsou následně porovnávány s informacemi zjištěnými v průběhu vyšetřování. Pokud je v průběhu porovnávání zjištěných informací s vytyčenými verzemi zjištěno, že některé verze jsou nereálné, tyto se vyloučí. Pokud jsou ale zjištěny nové poznatky, kriminalisté v souladu s těmito poznatky vytyčí vyšetřovací verze nové.

3.11 Plánování a organizace vyšetřování

Vyšetřování takto závažné trestné činnosti provádí s ohledem na náročnost zpravidla celý tým kriminalistů. Pro zaručení rychlého a efektivního vyšetřování je nezbytné vypracovat písemný plán, který bude zahrnovat další postup. V písemném plánu se rozepíší jednotlivé úkony, které je třeba provést a poznačí se k nim termín pro splnění úkolu, a dále se určí člen týmu, který má úkon provést a za jeho provedení bude odpovědný. V průběhu vyšetřování je plán prověřování doplňován o úkoly, které vyplynou z úkolů již provedených (výslechem příbuzných zjištěno, že oběť měla konflikty s určitou osobou, tedy se plán prověřování rozšíří o provedení výslechu této osoby).

3.12 Specifika následných vyšetřovacích a operativně pátracích úkonů v rámci vyšetřování vražd

3.12.1 Výslech

*„Výslech je specifická metoda kriminalistické praktické činnosti, kterou se získávají o událostech trestných činů či jiných kriminalisticky relevantních skutečnostech informace zafixované ve vědomí člověka“.*⁸⁶ Při provádění výslechu je důležité postupovat v souladu se zákonem. Výslechu, které jsou provedené v rámci vyšetřování, slouží v trestním řízení jako důkazy příp. jen jako zdroj informací.

⁸⁵ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika, Kriminalistická taktika a metody vyšetřování*, Plzeň, 2015, s. 232-233.

⁸⁶ NĚMEC, M. *Výslech a taktika jeho provádění ve speciální výslechové místnosti*, Praha, 2003, s. 7.

Existuje celá řada kritérií, dle kterých je výslech dělen na několik druhů. Těmito kritérii je např. zda osoba, která je vyslýchána, již má za sebou nějakou trestní minulost či nikoli, jaké má osoba, která je vyslýchána procesní postavení, v jakém psychickém a fyzickém stavu se vyslýchána osoba nachází (dle tohoto hlediska odborná literatura rozděluje výslech dítěte, osoby vysokého věku, osoby, která umírá, je zraněná, těhotné ženy, či osoby, která má psychické potíže).

Podle procesního postavení osoby, která je vyslýchána, je v odborné literatuře rozlišováno:

- Podání vysvětlení,
- Výslech osoby podezřelé,
- Výslech poškozeného,
- Výslech osoby obviněné,
- Výslech obžalovaného,
- Výslech znalce,
- Výslech svědka.⁸⁷

Provedení výslechu probíhá ve třech fázích. První fáze tzv. úvodní zahrnuje předvolání osoby k výslechu, a dále po dostavení osoby k výslechu ověření její totožnosti, poučení této osoby o jejích právech a povinnostech, sdělení v jaké věci bude vyslýchána a jaké je její procesní postavení. V druhé fázi poté vyslýchána osoba sama sděluje skutečnosti, které jsou jí známy k předmětu výslechu - jedná se o tzv. monolog. Třetí neboli závěrečnou fází je dialog. V této fázi vyslýchající pokládá vyslýchané osobě otázky za účelem doplnění či upřesnění skutečností, které vyslýchána osoba uvedla ve druhé fázi výslechu. Při výslechu je zakázáno klást vyslýchanému otázky kapciózní a sugestivní. Dle procesního postavení, ve kterém je vyslýchána osoba, je výslech zaznamenán na příslušný formulář (Protokol o výslechu obviněného, Protokol o výslechu svědka, ÚZ o podaném vysvětlení podle ust. § 158/6 TŘ atd.), jehož správnost následně stvrzuje vyslýcháný svým podpisem. Formulář dále podepisuje vyslýchající a další osoby, které jsou výslechu přítomny.

⁸⁷ NĚMEC, M. *Výslech a taktika jeho provádění ve speciální výslechové místnosti*, Praha, 2003 s. 18.

3.12.1.1 Zvláštnosti výslechu svědka

Výslechem svědka se rozumí výslech osoby, která našla tělo oběti, byla s obětí v kontaktu jako poslední, byla přítomna útoku pachatele na oběť, zahlédla pachatele při jeho příchodu na místo činu nebo jej viděla z místa odcházet, učinila oznámení o vraždě apod. Pokud dojde pouze k pokusu vraždy, je nejdůležitějším svědkem případu samotná oběť (je však důležité mít na paměti, že může dojít k ovlivnění osoby, které může být způsobeno fyzickou újmou, averzí vůči obviněné osobě, obavou). Důležité je také v rámci vyšetřování provedení výslechu osob, které jsou oběti blízké - jedná se o příbuzné osoby, přátele, sousedy, kolegy, partnery. Výsledky svědků jsou nejčastějšími důkazními prostředky v trestním řízení.

Výslech svědka by měl vyslychající provádět takticky s ohledem na informace, které zjistil předtím, než k výslechu došlo.

Výslech svědka musí být veden tak, aby vyslychající zjistit odpovědi na níže uvedené otázky:

- Co svědek v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání činu, dělal, co zahlédl, co zaslechl, jestli byl na místě sám nebo zda byly přítomny i jiné osoby - pokud ano, o jaké osoby se jednalo,
- Na jakém místě k činu došlo a v jakou dobu,
- Zda svědek událost skutečně sledoval nebo zahlédl pouze část události, nebo se o této skutečnosti dozvěděl o jiných osob,
- Jaká konkrétní situace byla na místě v době, kdy svědek přišel, zda v průběhu jeho pohybu na místě prováděl nějakou činnost (zda manipulovat se zbraní, s tělem oběti, zda oběti poskytl první pomoc atd.).⁸⁸

*„Zaměření výslechu svědka je závislé na okolnostech trestného činu, které mají být dokázány“.*⁸⁹ Výsledky svědků by měl policejní orgán provést co nejdříve po činu, neboť s postupem času mohou být některé, třeba i důležité informace, těmito osobami zapomenuty - jedná se zejména o starší osoby a osoby se zdravotními problémy.

⁸⁸ STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 112.

⁸⁹ STRAUS, J. a kol., *Kriminalistická metodika*, 2. rozšířené vydání, Plzeň, 2008, s. 112.

3.12.2 Pátrání po věcech

Pátrání po věcech, které pachatel odcizil oběti, je dalším důležitým úkolem policejního orgánu, neboť nalezení těchto odcizených věcí může vést ke zjištění pachatele a jeho následnému usvědčení. Mezi tyto věci patří zejména finanční prostředky, platební karty, mobilní telefony, osobní doklady, šperky a jiné cennosti příp. další věci, které oběť mívala často u sebe. Odcizil-li pachatel např. mobilní telefon, provede policejní orgán šetření ke zjištění jeho současného uživatele - může jím být jak pachatel, tak i jiné osoby, kterým pachatel mohl mobil předat, a v případě odcizení platební karty policejní orgán zajistí záznamy z bankomatů, ve kterých byly karty použity, příp. zjistí, na jakých místech bylo platební kartou placeno a pokud je to možné, zajistí kamerové záznamy z těchto míst. Pokud dojde k vražednému útoku pachatele v místě bydliště oběti příp. v jiném objektu, pak policejní orgán zjišťuje, zda na místě došlo k odcizení nějakých věcí, aby mohl neprodleně učinit opatření k jejich nalezení. Popis odcizených věcí je získáván od osob, které byly blízké oběti a vědí, jaké věci se na těchto místech nacházely. Pro úspěšné pátrání po těchto věcech policejní orgán zajišťuje výrobní listy, pokladní doklady a další dokumenty, které byly nalezeny (v místě bydliště, v zaměstnání, v oděvu oběti) a které obsahují informace jako výrobní čísla odcizených věcí.

2.13 Zvláštnosti expertíz

V průběhu vyšetřování trestného činu vraždy se kriminalisté mohou setkat s otázkami, k jejichž zodpovězení je třeba odborných znalostí z řady oblastí – může se jednat o oblast vědy, techniky apod. V těchto případech kriminalisté pro zodpovězení takovýchto otázek přiberou znalce, který vypracuje znalecký posudek. Tento následně slouží v trestním řízení jako důkazní prostředek. V rámci vyšetřování vražd využívá policejní orgán nejvíce expertízy soudně lékařské, které se provádí již v počátku vyšetřování. Pokud je v průběhu vyšetřování zjištěn pachatel, pak je předmětem expertízy i zjišťování jeho duševního stavu. Vyšetření obviněného je prováděno znalcem z oboru psychiatrie a psychologie. V některých případech je vhodné i využít sexuologa. Zkoumání pachatele, které je zaměřené na přítomnost duševních poruch či chorob a dále schopnost pachatele rozpoznat a ovládat své jednání v době spáchání činu, provádí znalec z oboru psychiatrie. Zjišťování motivu a pohnutky pachatele, která jej k takto závažnému činu vedla, je v kompetenci znalce z oboru psychologie. Důležitou roli při vyšetřování vražd mají také expertízy kriminalistické, do nichž jsou řazeny

expertízy mechanoskopické, balistické, trasologické, elektrotechnické, biologické, toxikologické, fyzikálně chemické, daktyloskopické, expertízy ručního písma.

V souvislosti s vyšetřováním vražd se nejvíce vyžadují expertízy biologické, balistické, daktyloskopické, trasologické a mechanoskopické.

4 Rozbor případu nalezeného mrtvého muže bez domova, který byl vyšetřován OSKPV KŘP Středočeského kraje

V říjnu roku 2010 byl oznámen panem „PP“ na základním útvaru Policie ČR nález mrtvoly, kdy po oznámení oznamovatel zavedl hlídku na místo nálezu těla. Na místo byla vyslána výjezdová skupina SKPV Krajského ředitelství, která ve spolupráci se soudním lékařem provedla ohledání rozkládajícího se těla mrtvoly, kterým nebyly zjištěny stopy po násilném usmrcení osoby. U osoby byla nařízena soudní pitva. Vzhledem ke špatné viditelnosti bylo rozhodnuto, že OMČ a blízkého okolí bude provedeno následující den. Ohledání těla zemřelého a ohledání místa činu bylo zadokumentováno mj. i na videozáznam. Na těle oběti nebyly při ohledání nalezeny žádné stopy. Služební pes na místo nebyl povolán z důvodu dlouhého časového odstupu od úmrtí. Při ohledání byly zajištěny tyto věcné stopy - peněženka s finanční hotovostí, hřeben a kalhoty zemřelého. Osoba byla prvotně ztotožněna na základě osobní znalosti hlídky základního útvaru, kdy dále byla v kapse kalhot nalezena účtenka z ubytovny na jméno „IF“.

V říjnu 2010 byly ve věci zahájeny úkony trestního řízení pro přečin usmrcení z nedbalosti podle ust. § 143 odst. 1 TZ.

Téhož dne byli opatřením přibráni dva znalci z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, kteří měli prohlédnout tělo mrtvoly a odpovědět na otázku určení doby smrti osoby, dále na otázku jaká byla příčina smrti, zda se na těle zemřelého nachází nějaká zranění, jaký byl mechanismus vzniku těchto zranění, atd.

V den nálezu byl dále vyslechnut oznamovatel pan „PP“, který uvedl, že má nastoupit do výkonu trestu pro výtržnictví a v současné době přespává venku. V den výslechu si hledal odlehlé místo, poblíž technických služeb, kdy šel po vyšlapané cestě, kterou došel k odlehlému místu, kde bylo různě poházené oblečení. Hledal, zda zde někdo je, kdy si v křoví povšiml ležícího těla, u kterého bylo zřejmé, že již tam je delší dobu - byly vidět kosti, lebka. Jmenovaný dále podrobně popsal, jak místo vypadalo. Jelikož jmenovaný tělo našel v odpoledních hodinách, ale věc oznámil až k večeru, byl vyslychajícím tázán, proč nález těla nenahlásil ihned. Na toto sdělil, že věc neoznámil ihned vzhledem ke své minulosti, ale následně se mu věc rozložila v hlavě, neboť si byl vědom, že jsou na místě otisky jeho bot a byl v tomto místě viděn lidmi, a tak věc raději nahlásil. Dále uvedl, že na tomto místě byl poprvé a po odchodu se

na místo vrátil, aby se přesvědčil, že je situace skutečná. V době příchodu na místo byl pod vlivem alkoholu, na nic ale nesahal ani na mrtvolu a nic na místě nevzal. Věděl, že na uvedené místo chodily 4 osoby - jejich jména neznal, ale uvedl jejich popis.

Hlídka základního útvaru byla požádána o provedení šetření u matky oběti. Hlídka zjistila, že jmenovaná syna neviděla asi rok. Neměl stálou práci ani bydliště. Z doslechu ví, že bydlí ve křoví u řeky - žil jako bezdomovec. Jmenovaná svého syna podrobně popsala - včetně popisu a umístění tetování. Na základě znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, kterým bylo zjištěno, že při pitvě těla zemřelého byla zjištěna zlomenina dolní čelisti, další defekty v obličejí a na krku, u nichž není možné určit, zda vznikly v době, kdy zemřelý ještě žil, byla věc překvalifikována na zločin ublížení na zdraví dle ust. § 146 odst. 4 TZ. V rámci znaleckého posudku byla dále doba smrti odhadnuta dle stádia rozkladu těla na 6-8 týdnů před jeho nalezením. Ke zraněním bylo sděleno, že vznikla v důsledku úderu tupým předmětem, příp. úderem pěstí, kopem. Dále bylo zjištěno, že se na obličejí zemřelého nacházely nylonové stehy, které odpovídají chirurgickému ošetření tržné rány. V listopadu 2010 bylo policejním orgánem žádáno odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví genetika, kterým mělo být provedeno srovnání biologického materiálu zemřelé osoby s bukálním stěrem matky a bratra zemřelého. Tímto nebyly nalezeny žádné znaky, které by jednoznačně vylučovaly možnost příbuzenského vztahu oběti a osobami, kterým byl odebrán srovnávací vzorek.

K případu byl v lednu 2011 vyslechnut bratr zemřelého, který uvedl, že bratra viděl naposledy rok před jeho úmrtím. Když se spolu naposledy setkali, žádal jej o zapůjčení peněz. On mu nějaké peníze dal. Po tomto setkání se s ním již neviděl. Kde bratr přespával, nevěděl. Dále uvedl, že si myslí, že jeho bratr neměl žádnou přítelkyni a nezná žádného z jeho přátel, jen ví, že se měl pohybovat mezi bezdomovci. S matkou se stýkal výjimečně, jen když potřeboval peníze.

V lednu 2011 byla na základě výsledků odborného vyjádření z odvětví genetiky zaslána zpráva na matriku příslušného MěÚ o potvrzení totožnosti zemřelé osoby, jíž je „IF“.

Dále bylo provedeno šetření za účelem nalezení osob, které by k případu mohly poskytnout nějaké informace, které bylo provedeno v restauračních zařízeních, ubytovnách a hotelech - s negativním výsledkem. V únoru 2011 byly ve spolupráci s Městskou policií byly natipováni bezdomovci, kteří se mohli pohybovat v blízkosti

zemřelého. Mezi těmito byl zmíněn i „PP“ - oznamovatel nalezení mrtvoly. Dále bylo od městské policie zjištěno, že zemřelý „IF“ se často pohyboval v doprovodu právě „PP“. Následným vytěžením natipovaných bezdomovců se nepodařilo zjistit žádné kladné poznatky, jen v jednom případě muž uvedl, že o smrti „IF“ slyšel, kdy ho měl zapálit jistý muž příjmením „G“. Dalším šetřením na vlakovém nádraží byly zjištěny další osoby, které slyšely o osobě „IF“, kdy tyto uvedly, že o smrti „IF“ slyšely od „PG“. Jeden z mužů dále sdělil, že se „IF“ stýkal s „PG“ a „PP“. Vytěžením dalších osob, které jsou na ulici, bylo zjištěno, že v některých případech, kdy šly „IF“ navštívit, s ním byl „PP“ - tedy oznamovatel.

V únoru 2011 byl vytěžen ve věznici „PP“, který na rozdíl od své předcházející výpovědi uvedl, že na místě, kde byl „IF“ nalezen mrtev, skutečně nebyl poprvé, ale již tam byl v minulosti několikrát, vždy ve společnosti „IF“. S „IF“ se často vídal a naposledy ho viděl první týden v září roku 2010. V průběhu září poté mluvil s jiným bezdomovcem, kterého se na „IF“ ptal, ale tento mu řekl, že o něm nic neví. V průběhu vytěžování však nechtěl s policejním orgánem příliš spolupracovat a byl značně nervózní. Nedokázal se vyjádřit k tomu, proč nález mrtvoly neoznámil hned po jejím nalezení, ale až ve večerních hodinách a rovněž nedokázal vysvětlit rozpory ve výpovědích. Nedokázal se ani vyjádřit k tomu, proč od září neobýval místo, kde předtím přespával - tj. 30 metrů od místa nálezu těla zemřelého ani proč jej aktivně nehledal.

V dubnu 2011 byl vyslechnut známý zemřelého „JK“, který uvedl, že jej zná 15 let. K osobě zemřelého sdělil, že se jednalo o hodného, nekonfliktního a bezproblémového člověka. Naposledy jej viděl dne, kdy byl zemřelý propuštěn z nemocnice - z jakého důvodu byl v nemocnici nevěděl. Poté zaslechl, že byl nalezen mrtvý. K osobě přezdívané „KB“ uvedl, že byl drzí a nesympatický a se zemřelým vybírali společně popelnice, popíjeli a myslí si, že spolu i bydleli. Také sdělil, že ví o jedné bývalé přítelkyni zemřelého, u níž uvedl její bydliště. Dle jeho slov zemřelý nosil náramkové hodinky a měl rádio na baterky. O jeho smrti se dozvěděl od osoby zvané „D“, což byl také bezdomovec. Zemřelý se mu měl v minulosti zmínit, že kvůli bratrovi přišel o dům.

Dále byli vytěženi zaměstnanci OD Penny Market, za nímž se často bezdomovci scházeli, kdy tito shodně uvedli, na základě předložené fotografie „PP“, že tohoto od vidění znají a často se pohyboval s mužem ve věku okolo asi 50 let, který měl knír

a byl plešatý (muž odpovídal popisu zemřelé osoby). V dubnu 2011 policejní orgán opětovně prováděl rozsáhlé šetření mezi bezdomovci, kterým bylo zjištěno, že osoba, kterou v minulosti označovali přezdívkou „KB“ je oznamovatel nálezů mrtvoly pan „PP“. Více však tyto osoby nechtěly s policejním orgánem komunikovat.

V prosinci 2011 zaslal na OSKPV KŘP Středočeského kraje pan „PP“ dopis, ve kterém žádal, aby za ním přijel vyšetřovatel, který řeší úmrtí „IF“, s tím, že chce změnit svou výpověď.

V prosinci 2011 byl opětovně vyslechnut „PP“, který sdělil, že v průběhu výkonu trestu za pokus, vraždy došel k závěru, že by bylo správné se přiznat k vraždě „IF“. Nález oznámil původně jako nález neznámé mrtvoly, což nebyla pravda. K činu se chtěl přiznat, aby to již bylo za ním. K věci uvedl, že jej „IF“ v minulosti bezdůvodně napadl v místě, kde byl nalezen mrtev. Dal mu na oplátku několik ran pěstí, až ztratil vědomí, teprve poté přestal. Obličej měl od krve. Když se probрал, stěžoval si na bolest hlavy a žeber. Napadlo jej, že by měl jet do nemocnice. Poté šli na jiné místo, kde potkali známého, od kterého zavolali RZS. Po třech dnech „IF“ pustili. Potkali se ve městě a domluvili se, že půjdou popít. Koupili si alkohol a šli opět na opuštěné místo, kde „IF“ přebýval. „IF“ jej opětovně bezdůvodně napadl, nejprve na něj vzal krumpáč a poté jej napadl, když šel vykonat potřebu, kdy ho uhodil zezadu do krku. Následně se tedy rozhodl, že si s „IF“ věc vyřídí. Kopl ho, až narazil hlavou do zdi a poté ho škrtil. Pak byl mrtvý. Zda jej bodnul, nevěděl. Následně odcestoval vlakem pryč a vrátil se do téže města po měsíci. Po chvíli se rozhodl, že věc nahlásí, přičemž v té době na místě, kde „IF“ zavraždil, vůbec nebyl. Na místo jel až s hlídkou. Oblečení, v němž „IF“ zabil, měl od krve, proto ho vyhodil do popelnice a krev, kterou měl na sobě, smyl na benzinové čerpací stanici.

V prosinci 2011 bylo vydáno Usnesení o zahájení trestního stíhání podle ust. § 160 odst. 1 TŘ osoby „PP“ jako obviněného ze spáchání zločinu vraždy podle ust. § 140 odst. 2 odst. 3 písm. h) TZ.

V prosinci 2011 byl jmenovaný „PP“ vyslechnut jako obviněný, kdy mimo skutečností, které uvedl při svém výslechu v listopadu 2011, dále sdělil, že když „IF“ po prvním napadení navštívil v nemocnici, tak mu řekl, že má otřes mozku, pohmožděnou sanici a zlomená žebra. Následně když spolu popíjeli poté, co ho „IF“ bezdůvodně napadl, tak v době, kdy „IF“ vykonával potřebu, do něj zezadu

kopl, až narazil do zdi a upadl na zem. Poté, co upadl na zem, již nereagoval, jen chrčel a bylo mu vidět bělmo. Zda dýchal, neví, do doby, kdy jej začal škrtit, si více nepamatoval. Poté, co začal vnímat, tak na něm klečel a prsty mu tlačil na ohryzek. Útoku se „IF“ již nebránil. Incident dle jeho slov trval přibližně 40 minut. Jmenovaný dále popsal oblečení, které měl na sobě „IF“ i on sám, s tím, že mikinu vhodil do popelnice u nákupního centra, protože byla od krve. Motivem dle jeho slov bylo to, že se neovládl při myšlence, že jej „IF“ napadl. Nález těla „IF“ nahlásil z náhlé myšlenky. Jmenovaný byl dále tázán, zda je ochoten se dobrovolně aktivně zúčastnit rekonstrukce činu, s čímž souhlasil.

V lednu 2011 byla zaslána zpráva Vězeňské služby k osobě obviněného „PP“.

V únoru 2012 byla provedena rekonstrukce, za účelem ověření výpovědi obviněného. Obviněný zde z pomoci figuríny popsal a ukázal celou událost, tak jak se stala, mj. kam vedl rány pěstí, jak jej kopl při vykonávání potřeby, v jaké byl poloze, když jej škrtil a v jaké zůstal poloze, když on z místa činu odešel.

V únoru 2012 byl příbrán znalec z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, za účelem vyjádření se k rekonstrukci prováděné s obviněným, zejména k tomu, zda útok, který předvedl obviněný v rámci rekonstrukce, odpovídá mechanismu vzniku poranění u zemřelé osoby, dále ke stanovení intenzity jednotlivých útoků a vyjádření, zda při takto vedených útocích může být způsoben následek, který nastal, tedy smrt poškozeného. Ze znaleckého posudku bylo zjištěno, že již kopem kolenem do hlavy, který předvedl obviněný v rámci rekonstrukce, mohou vzniknout vážná i život ohrožující poranění. Dále bylo zjištěno, že rdoušení bylo provedeno velkou silou, což vysvětluje zlomeniny chrupavek hrtanu, které jsou typické pro intenzivní rdoušení vedoucí ke smrti. V březnu roku 2012 byl na jmenovaného vypracován znalecký posudek z oboru psychologie a psychiatrie.

Lustrací v policejních evidencích bylo skutečně zjištěno, že „IF“ nahlásil napadení své osoby neznámým pachatelem. Tato skutečnost byla doložena kopiemi podkladů ze spisového materiálu. V březnu roku 2012 byly zajištěny zprávy z nemocnice, v níž byl „IF“ před jeho propuštěním hospitalizován a dále bylo zjištěno datum propuštění osoby. Z lékařské zprávy je patné, že „IF“ byl napaden neznámou osobou a při napadení utrpěl zranění, která si vyžádala hospitalizaci.

„PP“ byl dále vytěžen k tomu, jaké oblečení měl na sobě v době páchání útoku na „IF“, kdy veškeré věci mimo mikiny, kterou jmenovaný vyhodil do popelnice, se nacházely ve vězeňském skladu. Jmenovaný byl tedy vyzván k jejich vydání a následně byly tyto kusy oblečení zaslány k expertíze z oboru kriminalistika, odvětví biologie, genetika, za účelem zjištění možných stop. S těmito věcmi byly zároveň zaslány k expertíze i dva nože, které měl obviněný u sebe.

V březnu 2012 byl vyslechnut jeden z bezdomovců, který znal „IF“ přibližně po dobu 5 let, který popsal, kde zemřelý na ulici přespával. Dále uvedl, že v roce 2010 jej často viděl s člověkem, který měl přezdívku „KB“. S touto osobou ho vídal u řeky i v sídlišti. V tomto období si nepamatuje, že by ho vídal s jinou osobou. Jmenovaný popsal osobu přezdívanou „KB“. K této osobě uvedl, že viděl jeho fotku v novinách, kde se mělo psát, že pobodal nějakého číšníka, když utíkal bez placení.

V březnu 2012 byl vyslechnut další z bezdomovců, který uvedl, že „IF“ zná od základní školy a rovněž popsal, na jakém místě na ulici přespával - stejně jako shora uvedený muž popsal místo, kde bylo nalezeno tělo zemřelého. Jmenovaný rovněž uvedl, že v roce 2010 „IF“ potkával pouze s mužem, kterému říkali „KB“. Tuto osobu detailně popsal. Není si vědom, že by „IF“ a osoba zvaná „KB“, měli nějaké konflikty.

Šetřením k osobě obviněného „PP“ bylo zjištěno, že tento byl opakovaně řešen pro přestupková jednání, kdy se jednalo o přestupky proti občanskému soužití a přestupky proti majetku a dále byl opakovaně odsouzen za majetkovou trestnou činnost, ublížení na zdraví, výtržnictví, vraždu a pokus vraždy. Z rozsudku, jímž byl odsouzen za vraždu, je patrné, že tohoto se dopustil jako mladiství, kdy svou oběť - příbuznou, nejprve rdousil a poté jí bodl nožem. V druhém rozsudku, jímž byl odsouzen za pokus vraždy, ke kterému mělo dojít říjnu 2010, je uvedeno, že svou oběť nejprve fyzicky napadl a poté opakovaně bodl nožem. Kopie podkladů z výše uvedených případů byly přiloženy ke spisovému materiálu. Pro vyšetřovatele byla již od prvotních zjištění zajímavá skutečnost, že k pokusu vraždy došlo v témže městě jen den poté, co nahlásil „PP“ nález mrtvoly neznámé totožnosti, přičemž „PP“ byl jako pachatel pokusu vraždy poznán a ztotožněn svědky události. Policisté již jako jednu z prvotních vyšetřovacích verzí vytyčili verzi, že nalezená mrtvola mohla být rovněž násilně usmrcena touto osobou (toto je patrné z žádosti o vypracování znaleckého posudku v rámci vyšetřování pokusu vraždy, neboť bylo žádáno sdělení, zda se na noži

nenachází také biologický materiál zemřelého „IF“). Za tento skutek byl „PP“ odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání osmnácti let.

V březnu 2012 byl ve věci podán návrh na podání obžaloby, neboť z nashromážděných podkladů vyplynulo důvodné podezření, že se „PP“ dopustil uvedeného zločinu vraždy. V březnu byla následně Krajským státním zastupitelstvím podána obžaloba na obviněného „PP“.

V prosinci 2012 byl obžalovaný „PP“ uznán vinným a byl mu uložen výjimečný souhrnný trest odnětí svobody na doživotí.

5 Rozbor případu usmrcení invalidního důchodce, který byl vyšetřován OSKPV KŘP Středočeského kraje

V únoru 2013 oznámil na základním útvaru Policie ČR „JJ“, pohřešování ochrnutého otce, s tím, že byl kontaktován příbuznou, která se nemohla na jeho otce dozvonit a ani dovolat. Vydal se tedy do místa bydliště otce, prošel byt, ale otce nikde nenašel. Následně se na místo dostavila hlídka, která s oznamovatelem prohledala byt, kdy v jednom z pokojů našli na koberci tmavou skvrnu politou tekutinou – později bylo zjištěno, že skvrna byla polita desinfekčním prostředkem. V průběhu výskytu oznamovatele a hlídky se oznamovatel podíval do skříně, kam si otec ukládal peněženky s penězi, kdy zjistil, že ani jedna z peněženek se zde nenachází, přičemž dle slov oznamovatele zde měla být uložena větší finanční hotovost v řádech statisíc korun. Dále mělo dojít k odcizení nástěnných hodin. Oznamovatel dále sdělil, že jeho otec je ochrnutý a bez cizí pomoci z bytu odejít nemůže a invalidní vozíky, které měl, byly v bytě. Násilné vniknutí do bytu nebylo prvotním šetřením zjištěno. Po osobě bylo vyhlášeno celostátní pátrání.

Na základě důkladně provedeného ohledání místa činu byly zjištěny a zajištěny biologické stopy - stopy krve. Skvrna, která byla nalezena na koberci, byla velkého rozsahu, přičemž se jednalo o skvrnu červenohnědé barvy, od které dále vedly stříkance rovněž červenohnědé barvy. Po odkrytí koberce bylo zjištěno zřetelné prosáknutí této tekutiny - dostupnými prostředky bylo zjištěno, že se jedná o krev (od vyšetřovatele případu bylo zjištěno, že krevní skvrna v tomto případě vznikla při škracení poškozeného, kdy v důsledku tohoto začala téct oběti ve větším množství krev z nosu – což je dle jeho slov typické při tomto způsobu usmrcení oběti). Ve skříně byla nalezena menší část finanční hotovosti. Provedeným ohledáním bytu byly zjištěny a zajištěny téměř dvě desítky stop. Jednalo se zejména o stopy pachové, biologické, věcné.

Ve věci byly zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání zločinu zbavení osobní svobody podle ust. § 170 odst. 1 trestního zákoníku.

Při prvotním výslechu syna pohřešovaného byla zjištěna řada informací k životu pohřešované osoby, k osobám, se kterými byl pohřešovaný v kontaktu, k zdravotnímu stavu atd. Výslechem bylo mj. zjištěno, že klíče od bytu má on, jeho syn, pečovatelky a poškozený a nikdo jiný. Dále uvedl, že jeho syn chodil dědovi převlékat povlečení

a uklízet mu. Dle jeho sdělení byla z domu odcizena nejen finanční hotovost, ale také nástěnné hodiny a prošívání deka. Uzamykat se měl otec až v odpoledních hodinách, do té doby měl dveře jen zabouchnuté.

Dále byl vyslechnut vnuk pohřešovaného „JJ“, který uvedl, že dědu viděl naposledy den před zjištěním jeho pohřešování. Dědu navštěvoval pravidelně, 3 x týdně. Měsíc před zmizením dědy se pohádali, protože nepřišel a ani dědovi nezavolaal. Dále popsal, kde měl děda uložené peníze. Kolik měl děda uloženo peněz, nevěděl. K dědovi nikoho nevodil.

Policejní orgán v rámci pátrání po pohřešovaném prováděl šetření v nemocničních zařízeních a na záchranné zdravotnické službě - vše s negativním výsledkem. Dále prováděl policejní orgán rozsáhlá šetření v místě bydliště pohřešovaného a v bazarech, v rámci pátrání po odcizených hodinách.

Poté bylo prováděno rozsáhlé šetření v domě s pečovatelskou službou, kde byly ztotožněny všechny ošetřovatelky, které docházely k panu „JJ“- tyto byly následně vytěženy, ale s negativním výsledkem.

Šetřením k vnukovi zemřelého bylo zjištěno, že tento býval vzorným studentem, ale poslední rok studia se hodně pohoršil. Z třídní knihy bylo třídní učitelkou zjištěno, že v den, kdy mělo dojít ke zmizení pohřešovaného, i v den následující nebyl ve škole z její osobě neznámého důvodu. Provedeným šetřením policejního orgánu bylo zjištěno, že v inkriminovaném dnu se měl v bezprostřední blízkosti bydliště zemřelého pohybovat jeho vnuk „JJ“.

Policejní orgán k případu vyslechl osobu, která pohřešovanému dovážela obědy, kdy tato osoba uvedla, že s klientem hovořila naposledy v den, který se shodoval se dnem oznámení jeho syna o pohřešování, s tím, že mu v dopoledních hodinách přivezla oběd a tento mu osobně v bytě předala.

Šetřením mezi osobami užívajícími návykové látky bylo zjištěno, že jeden mladík „FZ“ měl být osloven dvěma osobami a to mj. i vnukem pohřešovaného „JJ“, zda by si nechtěl přivydělat, kdy mělo jít o to, že jeho děda měl mít u sebe doma peníze. Tito tři měli dědu usmrtit udušením a odvést jej. Měla s nimi jet ještě další osoba. Dále bylo zjištěno, že „FZ“ na tom byl po tomto psychicky velmi špatně.

Ve věci byl vyslechnut „FZ“, který uvedl, že čin se skutečně stal a tento naplánoval vnuk zemřelého „JJ“, který poskytl plánek dědova bytu, sdělil, že děda je nemohoucí a má v bytě hodně peněz. V inkriminovaný den šel do bytu s další osobou, kdy poté, co jim poškozený otevřel, tak k němu druhý přítomný přistoupil zezadu, vzal jej do kravaty a odtáhl do pokoje. Při tomto upadl poškozený na zem, ale i přes to jej dotyčný táhl v kravatě do pokoje. Následně poškozeného spoutali a druhý přítomný začal poškozeného škrtit páskem, který byl v bytě. Poté dle dohody prozvonili vnuka poškozeného, který přišel do bytu. Vzali peníze a ty si rozdělili. Tělo zemřelého s mužem, který ho usmrtil, zabalili do deky a peřiny. Poté prostor bytu posypali pepřem. Vnuk zemřelého zkontroloval chodbu, zda se zde nikdo nenachází a oni odnesli tělo do přistaveného vozidla. Tělo zavezli do lesa, kde jej ve spolupráci s dalšími mladíky vyndali z vozidla, odtáhli hlouběji do lesa a zaházeli větvemi.

Téhož dne došlo k nálezů těla zemřelého. Tělo poškozeného bylo nalezeno v den realizace poté, co místo označil jeden z pachatelů. Na místě bylo provedeno důkladné ohledání místa okolí nálezů i těla zemřelého. Při ohledání byla pořizena rozsáhlá fotodokumentace a zajištěna věcná stopa - odhozená peněženka. Na základě následně žádané expertízy z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, byla zjištěna škrtící rýha, s tím, že udušení z uškrcení bylo příčinou smrti.

Vzhledem k tomu, že v průběhu února 2013 bylo nalezeno tělo poškozeného „JJ“ a z provedeného ohledání vyplynulo, že osoba byla násilně usmrcena ve svém bytě a následně převezena na místo nálezů, byla věc překvalifikována na zločin vražda podle ust. § 140 odst. 1,3, písm. j) trestního zákoníku.

V bytě zemřelého bylo opětovně provedeno ohledání místa činu, při kterém byly zajištěny další 4 věcné stopy. Na základě zjištěných skutečností byl vydán příkaz k domovní prohlídce a k prohlídce jiných prostor a pozemků, v nichž obviněné osoby před vzetím do vazby žili, za účelem zajištění věcí důležitých pro trestní řízení a dále na prohlídku vozidla, jímž měla být mrtvola z místa odvezena.

Následným výslechem „JS“, bylo zjištěno, že byl kontaktován den před spácháním činu „JJ“, s tím, že mu jmenovaný uvedl, že smaže jeho dluh, ale potřebuje rychle něco odvést od dědy. Následně se sešli i s dalšími mladíky a jeli k místu bydliště dědy „JJ“. Jmenovaný dále popsal průběh události s tím, že on a jeden z mladíků seděli ve vozidle a zbylé osoby šly do bytu dědy „JJ“ a následně jej prozvonily, kdy

on přistavil vozidlo k vchodovým dveřím, oni naložili do kufru tělo a poté jeli na místo v lese, kde všichni mimo „JJ“ vystoupili a zabalené tělo odnesli hlouběji do lesa, kde jej zaházeli větvemi. Již cestou na místo si přepočítávali, ti co je vezl, peníze.

Dále byl vyslechnut vnuk zemřelého „JJ“, který uvedl, že je k činu donutil jeden z následně obviněných mladíků pod pohrůzkou střelné zbraně. Samotný průběh popsal shodně jako další osoby.

Výslechem „JZ“ bylo zjištěno, že tento byl kontaktován „JJ“, který se ho ptal, zda by mu mohl pomoci s nějakou prací u dědy. Říkal mu, že má schovaných hodně peněz, a že by se mu hodily, s tím, že i jemu něco dá. Měly jít i další osoby. On mu to také odsouhlasil. Řekl mu, ať se o dědu postarají. Popsal jim, jak byt vypadá. Dále jim řekl, že děda je na vozíku. Vše mělo být nápadem „JJ“. S aktérem, se kterým šel do bytu, se domluvil, že dědu odtáhne do pokoje a tam ho spoutají. Následně jej měl uchopit do kravaty a škrtit. Poté, co byl muž uškrcen, volal druhý aktér „JJ“, který přišel do bytu. Vzal ze skříně peníze a všichni společně šli do kuchyně, kde si je rozdělili. Peníze utratil za alkohol, drogy, automaty a oblečení. Dále popsal průběh opuštění bytu, přenesení mrtvoly z bytu do vozidla a odvezení mrtvoly do lesa.

Ještě v únoru 2013 bylo vydáno usnesení o zahájení trestního stíhání pěti osob, kdy „JJ“ byl obviněn ze spáchání vraždy formou organizátorství, další dvě osoby byly obviněny ze spáchání vraždy ve spolupachatelství a zbylé dvě osoby byly obviněné ze spáchání vraždy formou pomoci. Policejním orgánem byl podán podnět k návrhu na vzetí těchto osob do vazby. Na základě návrhu byly následně všechny osoby vzaty do vazby.

Všech 5 osob bylo vyslechnuto v pozici obviněných, kdy všichni obvinění popsali jim známé skutečnosti z průběhu činu a skutečnosti, které se stali po spáchání činu. Jediný „JJ“ trval na tom, že byl k činu přinucen pod pohrůzkou zbraně jedním z aktérů - tuto skutečnost ale nikdo z dalších osob nepotvrdil (u zbraně bylo zjištěno, že se jednalo o airsoftovou zbraň). Při výslechu se rovněž osoby přiznaly k tomu, že užívají návykové látky.

V květnu 2013 byl vyslechnut vězeň, který byl umístěn v cele vedle „JJ“. Tento sdělil, že se s „JJ“ bavil a popisoval mu, za jaké jednání zde je. Měl mu říct, že jeho děda měl vědět o nějakých problémech, které měl v rámci užívání drog a chtěl mu pomoci situaci řešit, což on nechtěl. Ptal se ho, zda dědu skutečně zabil a on řekl,

že ano, že ne on sám, ale toto vymyslel a zbylým čtyřem osobám, kterým prodával drogy, nikdo neuvěří. Dále mu uvedl, že děda byl na vozíku a že jej začal štvát, protože mu přestal dávat peníze, a chtěl na Policii ČR říct něco kvůli drogám. Také se měl chlubit, že měl vše dobře vymyšlené.

V květnu 2013 byl opětovně vyslechnut syn zemřelého, který mj. popsal chování svého syna v době, kdy pro něj přišla zásahová jednotka - uvedl, že jejich příchodem nebyl překvapen.

V průběhu vyšetřování byly vyslechnuty barmanky z barů, které měl navštívit v době po zjištění údajného zmizení dědy, přítelkyně, kamarádky a kamarádi „JJ“ a dalších obviněných osob, se kterými se obvinění stýkali před tímto činem. Tito se vyjádřili nejen k osobám obviněných a jejich způsobu života, ale u „JJ“, také sdělili informace k jeho užívání drog, finanční situaci a vztahu k dědovi.

Přítelkyně „JJ“ policejnímu orgánu dobrovolně vydala písemností, které jí byly psány z věznice od přítele a jednoho z dalších obviněných.

V červnu 2013 byly provedeny rekonstrukce s jednotlivými obviněnými osobami, kdy pro jejich provedení muselo být nejprve opatřeno zákonným způsobem povolení ke vstupu do prostor bytové jednotky zemřelého.

V souvislosti s prováděnými rekonstrukcemi byl opatřením přibrán znalec z oboru zdravotnictví - soudního lékařství, aby se vyjádřil k provedené rekonstrukci s obviněnými. Znalcem bylo potvrzeno, že útok, který byl předveden obviněnými při rekonstrukci, odpovídá poraněním, které zemřelý utrpěl.

U všech obviněných byly provedeny znalecké posudky z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie a psychiatrie.

V případě byla provedena celá řada znaleckých posudků z různých odvětví, které jednoznačně prokazovaly přítomnost obviněných osob na místě činu, na místě nálezů mrtvol a dále jejich osobní kontakt se zemřelým a následně s tělem mrtvol. Jednalo se zejména o znalecké posudky z odvětví daktyloskopie, biologie a genetiky a kynologie. Policejní orgán měl dále k dispozici informace získané prostřednictvím operativně - pátracích prostředků. Ke všem obviněným byla provedena rozsáhlá šetření. V červenci byl policejním orgánem podán návrh na podání obžaloby, na základě kterého byla po pár dnech podána Krajským státním zastupitelstvím v Praze obžaloba.

V září 2013 byl vydán rozsudek, kterým byl „JJ“ odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 19 let, „FZ“ k osmnácti letům odnětí svobody, druhý spolupachatel vzhledem ke svému věku k 8,5 letům odnětí svobody a „pomocníci“ ke čtyřem a pěti letům.

Závěr

Tématem bakalářské práce byla Metodika vyšetřování vražd. Hlavním cílem bakalářské práce bylo rozebrat Metodiku vyšetřování vražd a její jednotlivé postupy, vedoucí k odhalení těchto trestných činů, jejich následnému vyšetřování a odhalení jejich pachatele. V bakalářské práci byly dále rozebrány dva případy vražd, vyšetřované na OSKPV KŘP Středočeského kraje, na nichž je viditelná aplikace této metodiky a popsána kvalitně a důkladně odvedená práce vyšetřujících policistů, která vedla k vypátrání pachatelů. V závěru bakalářské práce je pojednáno také o problémech, se kterými se policisté setkávají při vyšetřování vražd a o chybách, kterých se dopouští zejména policisté základních útvarů v počátcích vyšetřování trestných činů vražd. Při zpracování bakalářské práce bylo čerpáno z platné právní úpravy, řady odborné literatury a dvou spisových materiálů, vyšetřovaných na OSKPV KŘP Středočeského kraje.

Páchání vražd a jejich vyšetřování je v naší společnosti tématem, o němž je diskutováno téměř denně. Přispívá k tomu zejména skutečnost, že se jedná o případy, které jsou velmi sledované médii a zájem na objasnění takto závažné trestné činnosti a postih pachatele je prioritou nejen policistů, ale i celé společnosti. Pro efektivní vyšetřování vražd a vypátrání pachatele je důležité řídit se postupy a doporučeními, které jsou v metodice vyšetřování vražd obsaženy.

Po konzultaci s vyšetřovatelem OSKPV KŘP Středočeského kraje bylo zjištěno, že při vyšetřování popisovaného případu nalezeného mrtvého muže bez domova, nebyla pozornost policistů základního útvaru věnována skutečnosti, že k tělu mrtvého muže nebyla ve vysoké trávě vyšlapána z žádné strany příchozí cesta - tato skutečnost byla v průběhu vyšetřování zjištěna z prvotní fotodokumentace, pořízené při příjezdu na místo hlídkou základního útvaru, až vyšetřovatelem, po jehož příjezdu na místo již byla tráva sešlapána policisty základního útvaru a oznamovatelem. Pokud by této skutečnosti byla již v počátku věnována policisty základního útvaru pozornost, mohl se vyšetřovatel při prvotním výslechu oznamovatele na tuto skutečnost zaměřit, neboť by bylo zřejmé, že oznamovatel v den oznámení nálezů nemohl tělo zemřelého nalézt tak, jak popsal.

Mezi opakované závažné chyby, kterých se dopouští policisté na místě činu, je podceňování aktivního vyhledávání stop, a to zejména v případech, které se zpočátku

nejeví jako vraždy. Opakovanou chybou, se kterou se kriminalisté při vyšetřování vražd setkávají, je také nesprávné balení zajištěných stop, které vede k vyřazení těchto stop jako důkazních prostředků, neboť může dojít k jejich kontaminaci. Dalšími závažnými chybami, kterých je důležité se vyvarovat, je znehodnocování vzniklých stop neopatrným pohybem policistů na místě činu (poškození trasologických stop, daktyloskopických stop), případně vytváření nových stop, které mohou vzniknout například při dotýkání se věcí na místě činu bez rukavic. Problémem také může být nevhodná komunikace policistů na místě činu při zaznamenávání ohledání místa činu či těla zemřelého na videozáznam, neboť tato může být důvodem pro vyřazení záznamu a jeho nepřehrání před soudem.

Problémem, se kterým se občas policisté v rámci vyšetřování vražd setkávají, je neochota soudců provádět procesní úkony mimo pracovní dobu i přes to, že věc nesnese odkladu – zde se jedná o případy vydání příkazů k domovním prohlídkám, odposlechům a sledování osob.

S ohledem na velmi krátkou a dle mého názoru nedostatečnou základní odbornou přípravu nově nastupujících policistů, by mohla tato bakalářská práce posloužit začínajícím policistům jako příručka, neboť právě policisté ze základních útvarů jezdí na místo činu zpravidla jako první a jejich prvotní počínání na místě činu může mít velký vliv na následném vyšetřování.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. CHMELÍK, J. *Ohledání místa činu*. 2. přepracované vydání. Praha : Policie České Republiky, Ministerstvo vnitra, 1999. 88 s.
2. CHMELÍK, J. a kol. *Rukověť kriminalistiky*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2005. 536 s. ISBN 80-86898-36-9
3. CHMELÍK, J. a kol. *Trestní právo hmotné zvláštní část*. Praha : Linde Praha a.s., 2010, 368 s.
4. KONRÁD, Z. a kol. *Metodika vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů*. 3. nezměněné vydání. Praha : Policejní akademie České republiky 1999. 222 s. ISBN 80-7251-023-1
5. KONRÁD, Z., NĚMEC, M., NOVOTNÝ, F. *Vybrané otázky teorie a praxe výslechu*. Praha : Policejní akademie České republiky, 2008. 98s. ISBN 978-80-7251-294-2
6. KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika: Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2015. 418 s. ISBN 978-80-7380-547-0
7. MUSIL, J. kol. *Metodika vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů*. Praha : Karolinum, 1992. 184 s. ISBN 80-7066-602-1
8. NĚMEC, M. *Ohledání a práce na místě činu*. Praha : Policejní akademie ČR, 2010. 132 s. ISBN 978-80-7251-337-6
9. NĚMEC, M. *Výslech a taktika jeho provádění ve speciální výslechové místnosti*. Praha : Policejní akademie České republiky, 2003. 138 s. ISBN 80-7251-141-6
10. STACH, J. *Metodika vyšetřování vražd*. Praha : Policejní akademie České republiky, 2005. 58 s. ISBN 80-7251-194-7
11. STRAUS, J. a kol. *Kriminalistická metodika*. 2. rozšířené vydání. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2008. 320 s. ISBN 978-80-7380-124-3
12. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník II § 140- § 421. Komentář*. Praha : CH. K. BECK, 2012. 3285 s. ISBN 978-80-7400-178-9

13. VANGELI, B. *Zákon o policii ČR. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2009, 458 s. ISBN 978-80-7400-142-0
14. JABLONČÍKOVÁ, A. *Metodika vyšetřování vražd*. Holešov, 2015. Absolventská práce. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově. Vedoucí absolventské práce : plk. Mgr. Josef Palíšek.

Elektronické zdroje

1. KUČERA, T. *Příbuzní oběti heparinového vraha se opět soudí s nemocnicí o miliony* [online]. 2016, 13. 10. 2016 [cit. 2017-03-07]. Dostupné z WWW: <http://hradec.idnes.cz/soud-s-nemocnici-kde-pracoval-heparinovy-vrah-zelenka-pfe-/hradec-zpravy.aspx?c=A161013_124917_hradec-zpravy_the>
2. JEDLIČKA, M. *Jaroslav Stodola a Dana Stodolová* [online], poslední aktualizace 30. 10. 2016 [cit. 2017-03-07]. Dostupné z WWW: <<http://kriminalistika.eu/muzeumzla/stodola/stodola.html>>
3. Policie České republiky. *Statistické přehledy kriminality za rok 2008*. [online]. [cit. 2017-06-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2008.aspx>>
4. Policie České republiky. *Statistické přehledy kriminality za rok 2009*. [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2009.aspx>>
5. Policie České republiky. *Statistické přehledy kriminality za rok 2010*. [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2010.aspx>>
6. Policie České republiky. *Statistické přehledy kriminality za rok 2011*. [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2011.aspx>>
7. Policie České republiky. *Statistické přehledy kriminality za rok 2012*. [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2012.aspx>>

8. Policie České republiky. Statistické přehledy kriminality za rok 2013. [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2013.aspx>>
9. Policie České republiky. Statistické přehledy kriminality za rok 2014. [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2014.aspx>
10. Policie České republiky. Statistické přehledy kriminality za rok 2015. [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2015.aspx>>
11. Policie České republiky. Statistické přehledy kriminality za rok 2016. [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2016.aspx>

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*, Česká republika. 2009, částka 11. 354-464 s. Dostupné také z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#cast1>>
2. ČESKO. Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku ČR. In: *Sbírka zákonů*, Česká republika. 1993, částka 1. 17-24 s. Dostupné také z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina/html>>
3. ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*, Česká republika. 1961, částka 66, 64s. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>>

Ostatní zdroje

Spisový materiál č. j. KRPS- 33403/TC-2010-010871

Spisový materiál č. j. KRPS- 50001/TC-2016-010071

Seznam zkratek

apod. – a podobně

atd. – a tak dále

ČR – Česká republika

MěÚ – městský úřad

mj. – mimo jiné

např. - například

OČTŘ – orgány činné v trestním řízení

OMČ – ohledání místa činu

OSKPV KŘP – Oddělení služby kriminální policie a vyšetřování krajského ředitelství
Policie ČR

Příp. - případně

RZS – rychlá zdravotnická služba

SPTČ – skutková podstata trestného činu

TČ- trestný čin

tj. – to jest

TZ – trestní zákoník

tzv. – tak zvané

ust. - ustanovení

Přílohy

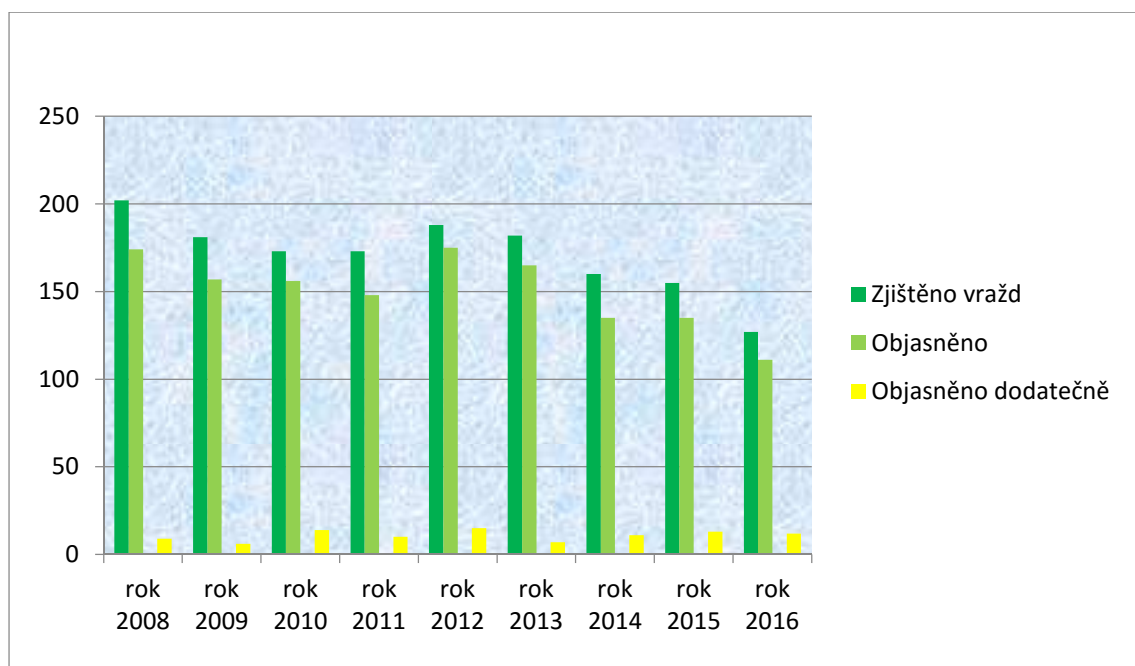
Příloha I- Graf č. 1- Statistika četnosti a objasněnosti trestného činu vraždy v letech 2008-2016

Příloha II- Graf č. 2- Struktura trestných činů vraždy za rok 2014

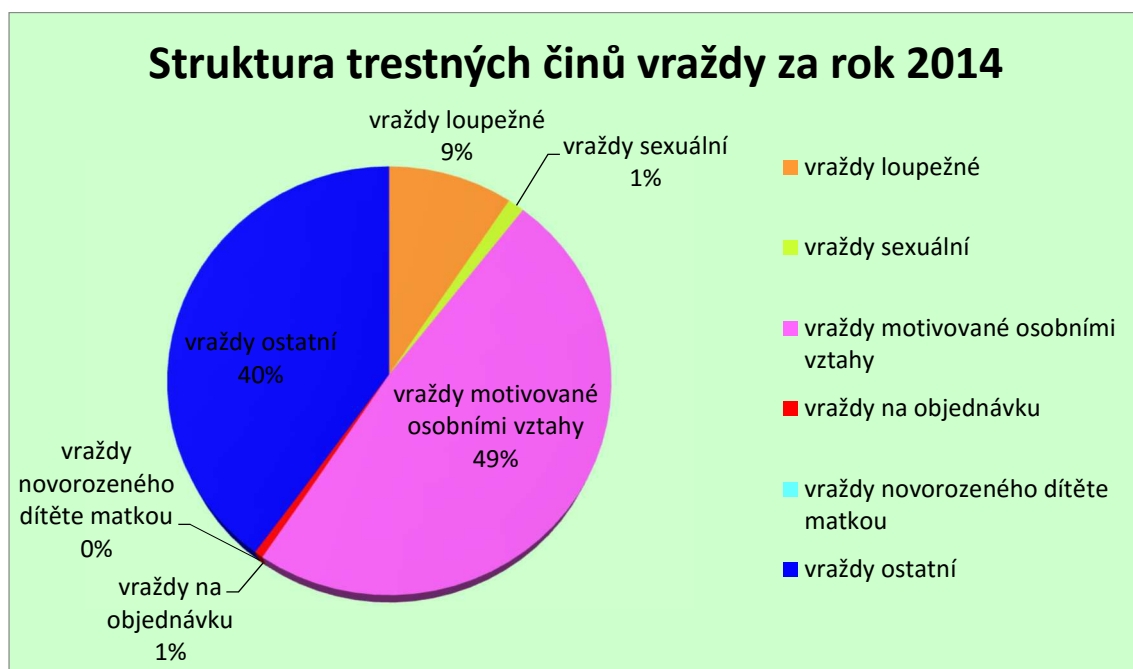
Příloha III- Graf č. 3- Struktura trestných činů vraždy za rok 2015

Příloha IV- Graf č. 4- Struktura trestných činů vraždy za rok 2016

**Statistika četnosti a objasněnosti trestného činu vraždy
v letech 2008-2016.⁹⁰**

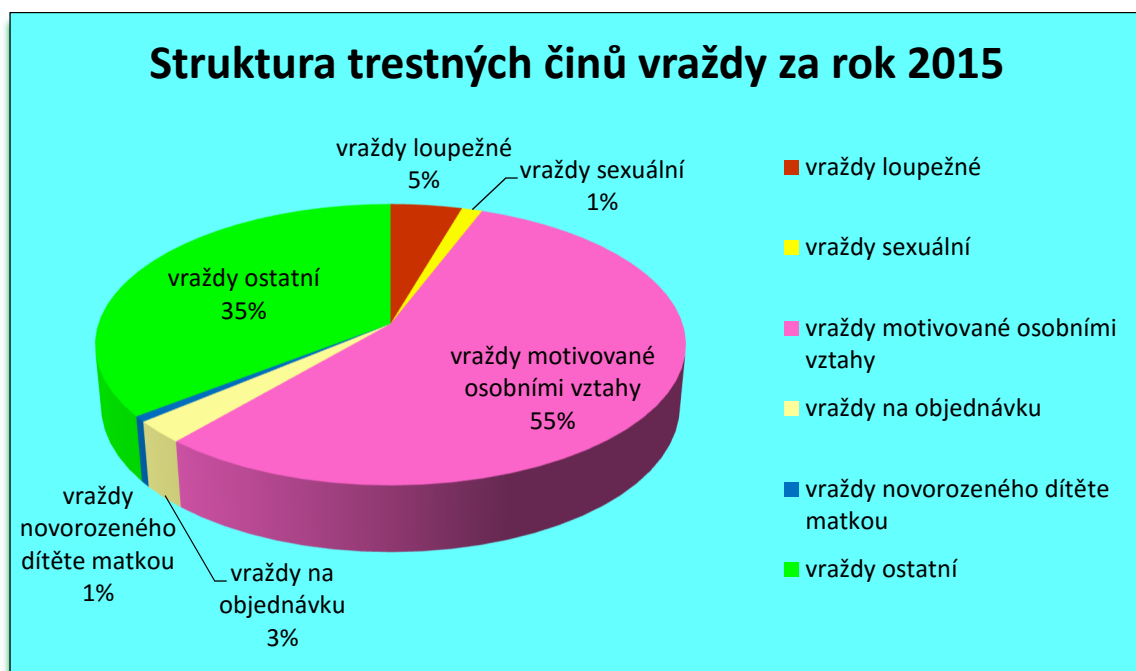

⁹⁰ Policie České republiky : Statistiky [online] [cit. 2017-04-04], Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/statistiky-kriminalita.aspx> (období r. 2008-2016).

Struktura trestných činů vraždy za rok 2014.⁹¹

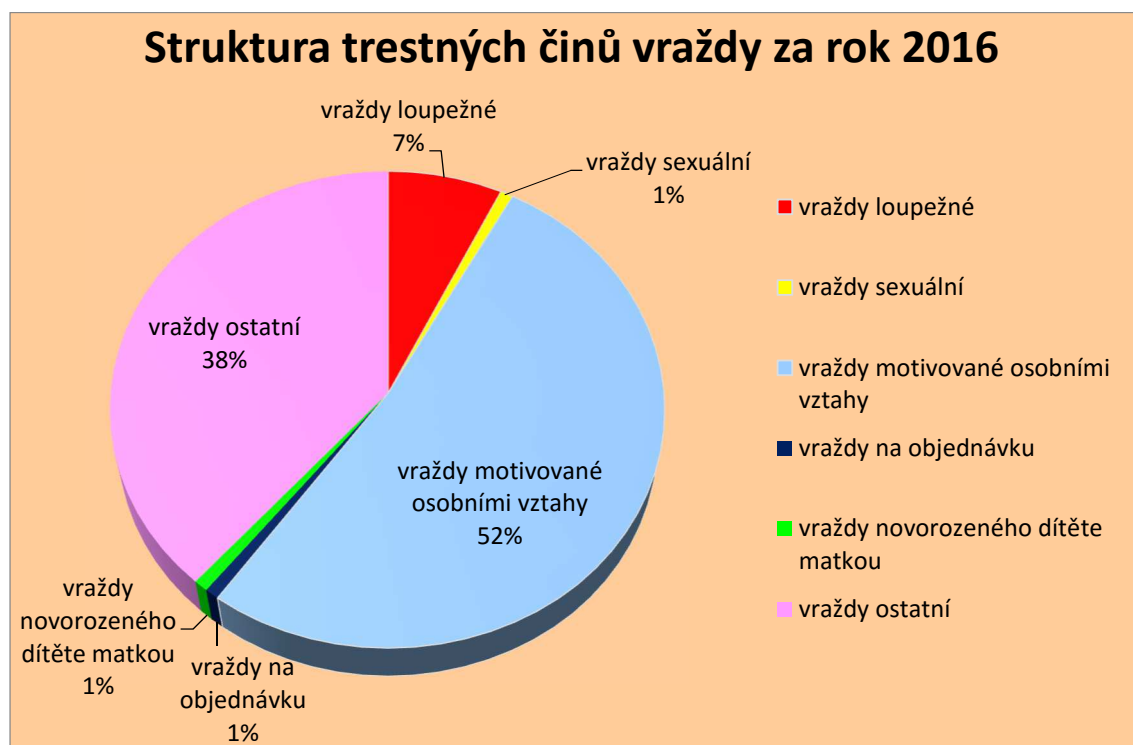
⁹¹ Policie ČR : statistiky [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné WWW: <http://www.policie.cz/clanek/statistiky-kriminalita.aspx> (období r. 2014).

Struktura trestných činů vraždy za rok 2015.⁹²

⁹² Policie ČR : statistiky [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/statistiky-kriminalita.aspx> (období r. 2015).

Struktura trestných činů vraždy za rok 2016.⁹³

⁹³ Policie ČR : statistiky [online]. [cit. 2017-04-06] Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/statistiky-kriminalita.aspx> (období r. 2016).